

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

číslo - 1

cena - 3 Kč

TRUTNOV

sobota - 17. června 2000

"Mami, můžeš mi dát pět korun pro jednoho starého muže?"

"No ty jsi hodná holčička! A co je to za starého muže?"

"Stojí před školou a prodává zmrzlinu."

Jedním z klíčových témat dramatické výchovy je vztah mezi produktem a procesem. Protože se v posledních letech jako vrcholná událost dětských dramatických aktivit vedle Dětské scény, národní přehlídky dětské recitace a divadla, ujala celostátní dílna Dramatická výchova ve škole v Jičíně (proces), dostává Dětská scéna v posledních ročnících zřetelnější místo právě ve vztahu k produktu, ve vztahu k dětskému divadlu a recitaci (produkt). K této profilaci chceme zaměřit i letošní anketu. Do všech stran jsme rozeslali naše otázky.

Dnes vám nabízíme odpovědi studentek Střední pedagogické školy v Liberci.

Myslím si, že recitování samo o sobě je skvělá věc. Můžete sdělit svému okolí své city a pocity pomocí vybrané básně tak, aniž byste měli pocit, že se vnucujete. Jsou ale rozdíly v publiku. Nebaví mě přednášet lidem, kteří

Pro koho a proč hrát divadlo hrané dětmi?

Pro koho a proč recitovat?

ANKETA

poezii nerozumí a evidentně se při recitacích nudí. Já osobně nejraději recituji svému křečkovi, protože si myslím, že nikoho jiného to nezajímá. Mohla bych sice přednášet básničky rodičům nebo rodině vůbec, ale to zase nemám ráda já. Rodiče mě totiž vidí úplně jinak než ostatní lidé, a to mi vadí. Takže mým nejménějším a ideálním posluchačem asi navždy zůstane křeček. ...

Terka

... Recituji si hlavně pro zábavu. Člověka by k recitaci neměli nutit, pak to není potěšení, dát někomu něco, ale je to utrpení. Dnes se dá recitovat jen pro menší děti a pro lidi, které

to zajímá. Pubertální děti a adolescenty to moc nebere, pokud je to opravdu nezajímá ...

Anna

Já nejraději recituji pro děti, protože jedině ty to podle mě dokáží nejvíce ocenit. Moje vrstevníky v těchto letech básně moc nezajímají, takže tudy cesta nevede. A dospělým jsem ještě nepřednášela. Děti ty se vždycky usadí, koukají, co se bude dít. Když se začne přednášet, poslouchají a hledí skoro s otevřenou pusou. Je to pro ně hrou a básnička je baví víc než strohý text. I mně se líp přednáší pro děti, protože vím, že je to zajímavá a že nekoukají, kde co lítá ...

Katka

(za spoustu zajímavého materiálu, ze kterého jsme vybírali, děkujeme Elišce Herdové)

Markéty, Daniely a recitátorů III. kategorie

Je pátek 16.6., 8.30 ráno, do učebny číslo 3 v budově Střední lesnické školy míří recitátoři III. kategorie, aby zahájili první ze čtyř dvouhodinových dílen. Všichni si sedají na linoleum, zvenku doléhá zvuk motorové pily. Markéta s Danielou začínají: "Odmyslete si podlahu..." a pak se ptají: "Máte trému?" Všichni tvrdí, že ne, ale navenek to tak nevypadá. Lektorky žádají přítomné, aby se představili, prozradili odkud přijeli, přiznali svou oblíbenou barvu a charakterizovali se dvěma slovy začínajícími iniciálami jmen. Následuje několik her se jmény, všichni se zvedají ze země, pohybují se po prostoru, honí se. Skrze molekulární hru se rozdělují do dvojic. Proměňují se v novináře a ptají se na věci, na které se ještě nikdy nikdo nikoho neptal. Tak se dovídáme, jakou barvu měly první dupačky jednoho z přítomných pánů, že jedna slečna byla v minulém životě vražedkyní a jiná že by cizince seznámila se svou učitelkou češtiny (a plno dalších věcí). Vzápětí se ocitáme mezi kovboji a naši sousedé (či my

sami) se řítí mrtví k zemi. "Pif!" "Pafl!" "Jsi mrtvej!" Vítěz třetího kola přestřelky dostává do ruky velkou dřevěnou kostku. Hází první a zjišťuje tak, kolikátý v pořadí bude recitovat. Dřevěný osud tak rozhodne postupně o všech. Na rozloučenou je připravena novinářská hra na otázky a odpovědi. "Co bys dělal, kdyby..." "Podíval bych se, jestli mám vůbec slipy." Tak to bylo.

hrála si a trochu zapisovala Iva

Jiřiny a Katky

"Teď budete opice a tenhle provázek bude ocas, který znamená váš život..."

Hned ráno se recitátoři II. kategorie ocitli se svými lektorkami Jiřinou Laitnerovou a Katkou Platilovou v džungli a zůstali v ní celou hodinu a půl. Program, složený z několika seznamovacích her a využívající dětskou fantazii, naplňoval i přirozené potřeby dětí tohoto věku – pohyb, změnu, legraci.

"Jsem Markéta z bažin a volám Bondyho z Opíčí hory!" "Jsem Bondy z Opíčí hory a volám Adélu z vepří kůže." "Jsem Adéla z vepří kůže a voláááá..." Adéla pátrá

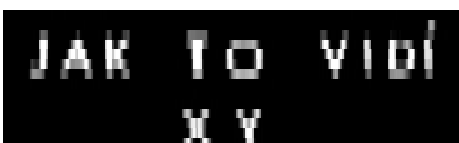
oči po balicím papíru, rozloženém uprostřed kruhu a hledá vhodný otisk "přední tlapy" se jménem a přezdívkou. Ztrácí však rytmus, a tak se jí na ruce objevuje trestné znaménko. "Jsem Adéla z vepří kůže a puntíkem na ruce a volám Jakuba – neandrtále..."

"Smím volat sám sebe?" ptá se Honza – anakonda, který se tu při představování nádherně vlnil a spolu s ním i ostatní děti v kruhu. "Jasně," odpovídá Katka.

Ale to už se připravují dvě jezírka plná krokodýlů – Jiřina s Katkou vymezují provázkem hranice a bílé papíry (krokodýly) umísťují dovnitř. Děti se rozdělují do dvou skupin, jejich úkolem je překonat jezírko, nešlápnout na krokodýla (musí jít pozadu, nesmějí mluvit, nesmějí se dívat pod nohy). Teď je jen na nich, jakou taktiku domluví, jak si budou pomáhat, jak přejde poslední, když už na břehu nebude nikdo, kdo by ukazoval, kam šlápnout. Ti, kteří se ještě před hodinou neznali, spolu úplně přirozeně komunikují a domlouvají postup. A už gestikulují, syčí, valí oči, naznačují rukama nohama... A daří se! Kdo dorazí na druhý břeh, zapisuje se do seznamu úspěšných. Tak si děti naprosto přirozeně určí pořadí, ve kterém později recitovat. Vše je to přeci jen hra, přehlídka, žádná soutěž. A navíc, jsme všichni z jedné džungle.

Zkrátka – chytře vymyšlená a dobře připravená dílna.

Blanka

Jana Portyková

O rozhovor jsem Janu Portykovou požádala hned z několika důvodů. Několik let moderovala vystoupení recitátorů na národní přehlídce a letos poprvé zasedla na židli člena lektorského sboru. Navíc ji v pátek

ráno Jakub H. zapomněl představit. Na pole otázek jsme vkročily obě rovnýma nohama, bez velkých příprav.

Jak se cítíte v kůži lektorského sboru?

Je to pro mě úplná novinka a tak jsem za začátku byla taková rozpoačítá, ale teď, po prvním dni, se cítím docela dobře. Já jsem na ty soutěže jezdila už dlouho a pořád jsem to poslouchala a moc mi líbí, že se ty rozbor a to povídání dělá opravdu s dětmi a že si k tomu můžou říct své a bezvadně reagují a to mi vždycky dodává hroznej optimismus, že tyhle věci mají smysl, protože s dětmi dá odkrývat spousta hodně zajímavých věcí. Takže mě to baví a jsem velmi potěšena, že jsem tuhle příležitost dostala.

Co se vám tady v Trutnově líbí?

Jé, já jsem tady ještě neměla vůbec čas si něco prohlídnout, ale líbí se mi strašně děti. A líbí mi jejich reakce na to, co jim říkáme, jejich otevřenost a schopnost přijmout ty věci, které vždycky nejsou to nejlepší, co jim můžeme říct. Tak to se mi opravdu moc líbí.

Zklamalo vás tu něco?

Ne, ne, ne ne!

Účastnila jste se v dětství recitačních soutěží?

Nikdy. Recitovala jsem, ale já nevím, jestli byly soutěže. Asi byly, ale já jsem na nich nerecitovala.

A dnes?

Dnes na soutěži už rozhodně ne. Pro mě už není kategorie. Vlatně jo. My jsme v Jesličkách založili soutěž Goethovy Jesličky, kde vstupní věk byl 24 let- to je věk

smrti Jiřího Wolkra. Byl to pokračující festival po Wolkrově Prostějově, který je limitován věkem 35 let, takže jsme se rozhodli, že jsme vlastně diskriminovaní tím, že už nám je víc. Takže jsme uspořádali Goethovy Jesličky. Měly úspěšných pět ročníků a pak zkolabovaly, protože už nikdo nebyl schopen dále se učit texty. Tam jsem se každý rok účastnila a tam jsem soutěžila.

Jakým textům dáváte přednost?

Já osobně? Textům, který mi něco říkají. Vždycky. Pokud se to týká mých žáků, tak se snažím vybírat texty, který by jim mohli něco říct, když jim trochu pomůžou v řešení nějakých problémů nebo v nějakým divání se na svět, kterými si můžou odpovědět na otázku, která je trápí.

Máte své oblíbené autory?

Mám, ale je jich hrozně moc. Já tonemůžu přesně říct, že to je ten, ten a ten, protože bych na někoho určitě zapomněla. Záleží to na tom s kým to dělám a jestli to dělám já, v jakým jsem stavu, v jakých problémech se člověk potí, co si tím textem potřebuje srovnat.

Co dělá podle vás dětským recitátorům největší potíže?

Já myslím, že výběr textu.

Co je pro vás báseň?

No to je hrozně široký. Báseň může být i jídlo. Báseň může být všechno, když si ji z toho uděláme. A nebo to jsou slova, který klidně můžou bejt prózou, ale kterým nějakým způsobem osloví. To slovo vnímám hodně široce.

ODPOSLOUCHÁVALA U...

Elišky Herdové, Jany Vobrubicové

a doprovodů recitátorů III. a IV. kategorie.

Debatu zahájila Eliška Herdová prosbou, aby její účastníci sami otevřeli problémy, o kterých by chtěli mluvit. Učinila tak velmi jemně: "Pojďme odvinout diskusi z toho, co jste viděli a slyšeli." Po chvíli přemýšlení se ozvaly první návrhy témat.

Brzy se vyloupila už jasně formulovaná otázka: *Kde hledat vhodné texty pro přednes?* Krátce poté se auditorium rozdělilo na dvě části - na příznivce a odpůrce sborníku textů uvedených na celostátních přehlídkách. Zastánci sborníků argumentovali především obtížností hledání nových textů. Jejich oponenti upozorňovali, že by mohlo dojít k častému opakování stejných textů bez přihlídnutí k zaměření dítěte, pro které je text určen, k napodobování interpretace, která se na přehlídce líbila. Lektorky pak shrnuly, že sborníky textů mohou být inspirativní i omezující. Dramaturgická práce je velmi důležitá a je vždy lepší nový text hledat s dítětem, pro které je určen. U sborníku textů také může dojít k vytržení prozaického textu z celkového kontextu knihy, a v důsledku toho i k jeho špatnému pochopení. Výběr textu je zásadní věc a vždy souvisí s tím, jaké dítě je.

Dalším tématem byla *technika řeči recitátorů II. kategorie*. Mezi jednotlivými vystoupeními byly velké rozdíly způsobené akustikou sálu (mluvilo se o výborné akustice pro hudební produkce a o tom, že slabší hlasy dětí se

špatně nesly), technickou vybaveností a posazením hlasu dětí. Někteří recitátoři však jsou vybaveni výborně a mají krásnou barvu hlasu. Mezi nejčastější chyby patří nedoslovované konce vět. Na škodu je též příliš pregnantní výslovnost, neboť se pak ztrácí smysl textu.

Třetí oblastí zájmu byla *práce s gestem a pohybem*. Je velmi těžké s dětmi v této oblasti pracovat. Někdy působí "naroubovaně" i gesta původně přirozená a spontánní (ztratí-li se původní motivace). Je proto třeba gesta znovu objevovat a motivovat.

Na čtvrté téma již nedošlo - čas vypršel a lektorky uzavřely: "Co máte nedořešeno a nač myslíte, nezapomeňte a nechte si to na večer, kdy se ještě sejdem".

odposlouchávala Iva

Účastníci večerního diskusního klubu v úvodu aktuálně reagovali na konkrétní vystoupení recitátorů III. kategorie. Čím to, že mladší recitátoři zaujali více než většina jejich starších kolegů?

Z připomínek k jednotlivým výkonům se postupně vyklubalo první téma diskuse: Kde je hranice mezi přednesem a divadelním výkonem? A je vůbec třeba ji určovat? Pomáhají divadelní prostředky sdělnosti textu? Je statický přednes automaticky méně působivý?

Moderátorky diskuse okamžitě navázaly další otázkou, otevírající obecnější téma: Čím to, že nás ze dvou interpretů stejného textu jeden zaujme, a druhý nikoli. A pak už se mluvilo o umění sladit vnitřní potřeby textu a poetiku autora s osobním stanoviskem interpreta. Zkrátka, jak udělat, aby to chytlo za srdíčko interpreta i diváka. Jedno je jisté - pokud se nepovede to první, druhé fungovat nebude.

Blanka

ŘÍKALO SE NA...

sezení lektorů

Bezprostředně po obou přehlídkách recitátorů se sešli k poradě lektori - každý se svými poznámkami k jednotlivým výkonům. Zhruba hodinu a půl pak diskutovali, společně hodnotili a připravovali se na následující besedu s recitátory a jejich učiteli či rodiči. Při dopolední poradě (II. kategorie) se nejčastěji hovořilo o přesvědčivosti, pravdivosti sdělení malých recitátorů, o volbě

textu a jeho souznění s interpretem, o problému členění textu, které se někdy děje vnějškově - intonací, aniž by souviselo s myšlenkovou strukturou textu, o poměrně časté (zejména u děvčat) hyperkorektní výslovnosti, oslabující v některých případech sdělení smyslu.

Podvečerní sezení (III. kategorie) bylo o povoleném držení těla, přílišné snaze být vtipný, schopnosti stylizace a o problémech s ní spojených, o znělém hlasu a fistuli, o holčičím "kňourání", nepřilíceně zvolených textech, o nepřesné divácké adrese, ale také o šikovných a chytrých dětech.

Půvabné na tom všem bylo to, že používaný slovník byl přesný, avšak těžko převoditelný do jazyka našeho listu.

POVÍDALO SE...

recitátory II. a III. kategorie

"Je to stejné, jako když chcete postavit dům. Když mu uděláte malá okna, bude v něm tma; když uděláte komín větší než střechu, tak tu střechu rozbijete... Tak je to i s textem, který recitujete. Pokud něco přeženete, přehrajete, často potlačíte další rovinu sdělení - něco, co je také důležité, a někdy se může dokonce stát, že se vám text rozpadne jako ten dům s velkým komínem." (Jiřina Lhotská; volně parafrázováno)

Aula. Recitátoři, jejich rodiče či učitelé, lektori - první dvě besedy na Dětské divadelní scéně 2000.

Tři dvojice lektorů a kolem nich vždy skupinka těch, kteří čekají. Jaké to dnes bylo? Co se mi povedlo, a co ne?

Lektori hned v úvodu vyzývají ostatní, aby se ptali, diskutovali, vyjadřovali k výkonům ostatních i k výkonům svým.

Jana Procházková s Jiřinou Lhotskou, Martina Longinová s Věrou Hučínovou a Jana Portyková s Jardou Provazníkem pak postupně hodnotí výkony jednotlivých recitátorů, ptají se, vysvětlují, doporučují, radí - jak vybrat úryvek z delšího textu, aby měl onen počátek, který naladí, který vytvoří atmosféru; jak navázat kontakt s publikem (jako se to dopoledne podařilo Kubovi Jedlinskému, který byl na jevišti Petrem Bajzou a s ukrutným zápallem hovořil o hoších, co spolu chodí, pročez všechny uchvátil). Jak vybírat text, aby se s ním interpret neminul, aby k němu měl co přidat, aby byla autorova slova obohacena o interpretův požitek.

A recitátoři? Zatímco starší živě diskutovali, hodnotili, ptali se, a téměř nepustili doprovodající dospělí ke slovu, v mladší kategorii se dialog často odehrával hlavně mezi dospělými. Jako by ona energie, kterou většina mladších dětí vysílala ještě před hodinou do hlediště, někam vyprchala, nějak se ztratila... Snad už děti chtěli jen poslouchat, snad je pro ně ještě těžké hodnotit cizí výkon či mluvit s odborníky o výkonu svém. Možná však některé zaskočilo, jen to, že se v čase, který byl věnován hodnocení jejich výkonu, často déle hovořilo o chybách než o tom, co se povedlo. Samozřejmě s dobrým úmyslem lektora a snahou přesně vysvětlit, uvést příklad, odpovědět co nejpřesněji na otázky učitele či rodiče, který se častěji ptá právě na nedostatky a chyby.

Nebylo by pak lépe přenést řešení některých otázek této kategorie do diskusních klubů pro dospělé?

Blanka

Textová předloha

Jan z Knížky pohádek Václava Říhy

Albatros, Praha 1987

Nad velkým rybníkem byla hustá doubravina a v té doubravině stála malá tvrz. V té tvrzi bydlil rytíř s rytířkou. Dlouho neměli žádných dětí. Až jednou se jim narodil synáček. Byla radost veliká. Okřtili ho v kapličky na ostrově, dali mu jméno Jan.

Mnoho neměli, ale o milého synka se starali, aby ho jednou dobře do světa vypravili. Když byl větší, vybral mu tatínek bílého hřebečka a silné štěně od bílé chrtice, aby si s nimi hrál. Ti tři byli spolu velcí kamarádi, po hrázi se toulali, po lukách bloudili a tak rostli, až byl z Jana silný hoch, z hřebečka těžký kůň do boje a ze štěněte vysoký kosmatý chrt na lov.

Tatínek dal vynést z komory svoji starou zbroj, v cizí zemi kovanou, dal ji kováři do podhradí vyčistit, sedláři nové pásky nadít; vyndal z truhlice starý meč, široký na píd, těžký jako sekýra, sám ho dobře vyčistil, kůží otřel, jelením lojem ostří namazal. Maminka, ta už celou zimu chystala synkovi výbavu, prádlo, prošívání kazajky pod železné pláty, rukavice a spodky ze srnčí kůže, vyšívala čabruku na koně. Sedlák zatím ušil pevné široké sedlo, lehkou uzdu z červené kůže, kovář ostře koníka okoval, chrtovi zrobil široký obojek z ostrých ostnů. Všechno bylo hotovo včas; nezbylo, než se rozloučit a jet.

Tak se milý Jan vystrojil a vypravil. Stanul pod lipou u dolní branky. Čeleď stála na zápraží. Oba mistři si libovali svou práci. Maminka udělala Janovi křížek a pravila: „Nezapomeň na nás, synku milý, ve světě a vrať se mi zdrav do roka a do dne.“

Tatínek mu stiskl ruku, pravil: „Sbohem, Jene, přečti si, co máš na meči psáno; to drž.“ A na meči bylo psáno:

„Slabé chraň, zbabělých se straň,
silným se braň, cti zbraň.“

Tak milý Jan vyjel do světa. Jezdil dlouho dalekými kraji, podivnými zeměmi, až přijel do jedné země, tam vládl král a ten král byl velice bohatý. Hlavní město té země leželo v horách, bylo celé obtažené modrým sukem - na zármutek. Jan dojel k hospodě před bránou. Hospodský vyběhl naproti, vidí: rytíř ve zbrani jede, krásný kůň, pes vzácný - smekl čepičku, zval dovnitř. Jan opatřil koně, chrtu, pojedl, popil, ptal se, co ten zármutek znamená. Hospodský povídal: „Ach vzácný pane, náš král je mocný král, nejmocnější na světě; chyba, že je mu velice zle. Přišel drak, havado obrovské, sedl si u cesty do skály, nikoho nepropouští a takovým smradem dýše, že se celé město zalyká. Rytíři na něj jezdili, ale všechny je požral; pak mu navodili líbezných panen, sežral je, ale ne a ne jít pryč a jen a jen chce princeznu, sice zahubí město. Tak se lidé bouří; princezna musí zítra k drakovi za snídání.“

Druhý den, sotva vyšlo slunce, prohlédl Jan hřebečkovi podkovy, utáhl popruh u sedla, přes brnění si oblékl krásný sametový kabát, připjal chrtovi obojek a jel k bráně. Brána se otevřela, vyšel průvod, panny, rytíři, kněží, nakonec starý král vedl svoji bledou dcerušku až ke kapličky v horách, tam se s ní rozloučili a s pláčem utíkali zpět, než drak poleze. Jen jeden lokaj za drahé peníze tam zůstal; dostal

kmentový šáteček, kostičky posbírat, o všem zprávu podat - a ten vlezl do kapličky, strachem neživý.

Jan dojel, vidí kolem poušť, kosti, a u kapličky sedí bílá dívka s korunkou na hlavě, třese se zimou. Zajel ke skále, kůň zařičel, pes zavrčel, Jan zavolal: „Draku, lez ven, čeká na tebe snídání.“

Ale drak ve sluji zařval, až se hora třásla: „Nepůjdu, ještě není čas.“ Tak se Jan vrátil ke kapličce, ostýchal se vzácné princezny. Ale princezna ho prosila, ať odjede, ji ubohou zanechá, škoda jeho mladého života. Jan ji těšil, ptal se jí na domov a princezna vypravovala o svých palácích, o tatínkovi, jak je mocný a bohatý, o hostinách a plesích, o vznešeném, veselém životě. Jan neměl než chléb a víno, tak se s ní rozdělil, dal koni a chrtovi a o polednách zas dojel ke skále. Kůň zařičel, pes zavrčel, Jan zavolal: „Draku, lez ven, čeká na tebe oběd.“ Ale drak ve sluji zařval, až se skála zatřásla: „Nepůjdu, ještě není čas.“

Tak se Jan vrátil ke kapličce, chrt dal princezně hlavu na klín, lízal jí ruce a princezna se ptala Jana, odkud přišel, kde je jeho domov. A Jan jí vypravoval o své rodné zemi, o malé tvrzi u rybníka, o mamince, jak za večera s čeledí přede, a o tatínkovi, jak s porybným loví ryby; tak se zabavovali, až slunko zapadlo. Pak Jan zas odjel ke skále. Kůň zařičel, pes zavrčel, Jan zavolal: „Draku, lez ven, čeká na tebe večeře.“

A drak ve sluji zařval, až se hora ořásla, plazil se ven, sedmi hlavami plival oheň, chňapal po Janovi. Jan hned do jedné zaťal meč, až kost praskla, hřebeček bil po hlavách kopyty, chrt je rval svými tesáky; tak toho draka mořili, až z něho jed s krví trčel. A když ho umořili; navrátili se k princezně. Princezna radostí div neomdlela; prosila Jana, aby s ní šel domů, že její tatínek je bohatý, dá mu dobrou odměnu. Ale Jan pravil, že odměnu nechce, že musí jet domů, aby do roka a do dne dojel. Tak mu princezna dala na památku prstýnek a prosila, aby do roka a do dne zas přišel, na ni nezapomněl, a s tím se rozloučili.

Jan odjel a lokaj vylezl z kapličky ven, vytáhl nůž a hrozil princezně, jak neodpřísáhne, že on je osvoboditel, musí umřít; nikdo o ní nezví, v městě že se už pokládá za mrtvou. Princezna zaplakala, ale přisahat musila. A lokaj hned vyhrnul rukávy, brodil se v tom jedu po kotníky, sbíral hlavy, řezal femeny z dračí kůže, svazoval a pak se vydal na cestu do města s hlavami a s princeznou. V městě už se modlili za mrtvou princeznu, že město od draka vykoupila, obětovala se; ale když se zdráva navrátila, po celém městě celou noc vyhrávali, lokaje slavili. A milý lokaj vypravoval, jak toho draka přemohl, všem hlavy ukazoval, nakonec žádal za odměnu princeznu za ženu.

Princezna mlčela, vždyť přísahala, ale prosila rok a den sečkat, že učinila slib.

Ale pojďme zatím za milým Janem. Dlouho jel, než dojel domů, viděl zas - domáci rybníky, čapí hnízdo na věži, lípu u branky, tatínka, jak v rákosí slípky honí. Radostně se přivítali, maminka hned zavedla Jana domů, rozepjala mu těžkou zbroj, ohřála vodu v lázni a voňavé seno nastlala; pak se usadili pod lípu, pověčeřeli a všichni poslouchali, kde byl, co vykonal. Tatínek byl pyšný na svého synka, pomýšlel, jak zůstane doma, po čase půjde sloužit svému králi.

Ale Jan se brzy roztesknil, chodil smutný, byl všecek nesvůj, vzpomínal na princeznu. Maminka poznala, že cosi je, tak se s ním posadila na lavičku, hladila ho po vlasech, ptala se, co ho bolí, až jí všechno vypověděl: že se slíbil vrátit do roka a do dne, jenže princezna je bohatá, dcera mocného krále, a on je chudý rytíř. Maminka ho potěšila; povídala: „Jdi, synáčku, vezmi kytaru, chrtu, jdi jen tak jako chudý zpěvák. Však uvidíš, jak tě přijmou, jak tě tvá princezna uvitá.“

Jan mamince poděkoval, vzal kytaru, zavolal chrtu a šel. Dlouho šel, rok se s rokem sešel, až došel zas k hospodě před bránou; před sebou vidí město celé červeným sukem ověšené. Hospodský běhal, měl plné ruce práce, lidu se jen hemžilo, ani si nevšímal chudého zpěváka: jde pěšky zaprášený, kusa kloudného šatu nemá. Jan si sedl, ptal se, co je nového. Smáli se mu, že je odkudsi zdaleka, neví, že princezna má svatbu s tím, co zabil draka, všechno panstvo už sedí u hostiny. Jan prosil jíst a pít, ale hostinský se utrl, že nemá času, důležitější hosty musí hostit. Jan povídá: „Co dělat! Nezбудe, než dát se na svatbu pozvat.“

Hospodský se po něm podívá, povídá: „Hospodu bych za to dal, kdybych takového tuláka pozvat uviděl.“

Jan se zasmál, pohlídl chrtu po hlavě, ukázal mu prstýnek, poslal ho hledat paní. Chrt se rozběhl rovnou do brány a k paláci. Strážé vidí, vzácný pes běží do paláce, tak ho propustili. Vyběhl po schodech a rovnou ke stolu, princezně dal hlavu na klín. Ženich se rozzlobil, kde se tu berou takoví toulaví psi, ještě pokousat mohou, ale nevěsta pobledla, povídá: „Tatínku, vzácný host přišel, třeba ho uvítat.“

Tak hned kočár, šest koní, lokaje, jedou za chrtem až před hospodu, prosí zpěváka, aby jel do hradu. Hospodský div se nezvrátil strachy o hospodu, sám předržel dvířka u kočáru, ale Jan na jeho hospodu nedbal, odjel. Přijde k paláci, vejde do síně, všichni vidí: chudý zpěvák přišel s kytarou a se psem, ať si zazpívá. Zazpíval a princezna hledí, je-li to on, její rytíř drahý? Sama mu nese víno na tácu. Ale když se napil, je v poháru princeznin prstýnek. Hned vzala milého Jana za ruku, dovedla ho k tatínkovi a povídá: „Pánové draží, povím vám pohádku. Měla jsem zlatý zámek, otvírala jsem jej zlatým klíčem. Zlatý klíč jsem ztratila, měděného nabyla. A nyní zlatý nalézám. Který z nich si nechť mám?“ Ženich se smál, to prý je lehká věc, že zlatý - kdo prý by si nechával měděný? Princezna ukázala na Jana a pravila k ženichovi: „Toto je můj klíč zlatý, rytíř pravý, ten draka zabil a tys v kapličce seděl, smrti jsi mi hrozil.“

Ženich vyskočil na Jana, ale jak se hnul, chrt po něm a už na něm stál na zemi, vrčel mu do tváře, až milý lokaj volal o milost. Jan se zasmál, povídá: „Toto je podivná věc, draka se nebál a psí tlamy se bojí!“

Hvízdl, chrt pustil, lokaj klekl, všechno vypověděl, prosil za odpuštění. Král ho chtěl hned oběsit, ale Jan prosil, aby ho nechal tak, poslal ho domů se vzkázáním, jak pořídil. A že už byla svatba nachystána, princezna, jak držela Jana za ruku, hned si ho vedla do kostela a starý král mu dal své království.

2. třída ZŠ Benešovo náměstí
Pardubice, Pohádka o rytíři Janovi

Trutnovský skicář

POHÁDKA PRO DRACÍ SNY!

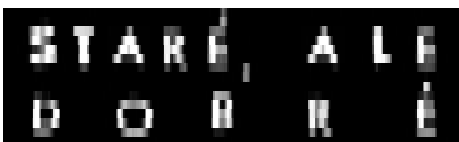
Pižďuchové

První pižďuch přišel za druhým pižďuchem, chvíli s ním jen tak klábosil, pak se chvíli blbě usmíval a pak mu řekl, že dobře slyšel za dveřmi, jak on – druhý pižďuch – říkal třetímu pižďuchovi, že dobře slyšel za dveřmi, jak on – třetí pižďuch – říkal jemu – prvnímu pižďuchovi -, že dobře slyšel za dveřmi, jak on – první pižďuch – říkal jemu – druhému pižďuchovi, že dobře slyšel za dveřmi, jak on – druhý pižďuch – říkal třetímu pižďuchovi, že dobře slyšel za dveřmi, jak on – třetí pižďuch - říkal jemu – prvnímu pižďuchovi -, že dobře slyšel za dveřmi, jak on – první pižďuch – říkal jemu – druhému pižďuchovi -, že dobře slyšel za dveřmi, jak on – druhý pižďuch říkal třetímu pižďuchovi, že dobře slyšel za dveřmi, jak on – třetí pižďuch – říkal jemu – prvnímu pižďuchovi – ale tady můžu skončit, milé děti, protože vím, že jste hrozně chytré a že už samy víte, co asi říkal třetí pižďuch prvnímu. A protože to víte, doporučuji vám, abyste zapomněli na pižďuchy a šly se klouzat (pokud je zima) anebo jezdit na koloběžce (pokud je léto). Ale v obou případech dejte pozor, abyste sebou nemajzly a nenatloukly si hlavu: mohli by se z vás pak stát pižďuchové!

(Václav Havel)

**Tak tohle je stav teprve
po 1. poločase**

Výchova

je proces střetávání: Zahrnuje různé roviny a mnoho zúčastněných stran. V popředí bezpochyby stojí vzájemný vztah rodičů a dětí, který ovšem dále závisí na konfrontaci rodičů se sebou a svými představami o výchově, na vzájemném vztahu mezi rodiči, na jejich vztazích ke společnosti a vlivu morálních institucí. Situace větších možností se současně ukazuje jako situace větších nejistot pro rodiče, učitele a vychovatele. Ti všichni reagují různě: mají pochopení, jsou znejistěni nebo ze vzdoru vyjadřují svou provokativní sebejistotu.

Problém nejistoty, bezradnosti a naděje ve výchově má obecný význam. Nutí nás vidět jej v obecném rámci situace dnešního člověka, situace soudobé společnosti a lidstva – dnes se na celém světě setkáváme s krizí komunikace.”

(Nossrat Peseschian. Příběhy jako klíč k dětské duši. Praha, Portál 1999; pozitivní psychoterapie – každá krize je šance)

Schola ludus - Škola hrou po deseti letech

aneb Jak jsme na tom

Vystupme z ilegality! vyzvala svým stejnojmenným svoláním před deseti lety (8. ledna 1990) pražská iniciativní skupina (Eva Machková, Radmila Svobodová, Eva Zajícová, Eva Horová, Miroslav Weidinger, Blanka Kolínová, Mirka Vydrová, Nina Petrasová a Jaroslav Provazník) své kolegy, učitele z mateřských, základních i středních škol, učitele literárně-dramatických oborů základních uměleckých škol, vedoucí dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů, ale také pedagogy ze středních a vysokých škol pedagogických, kteří se v té době také nějakým způsobem dramatické výchově ve své práci věnovali. Na základě zmíněné výzvy se v pátek 9. února 1990 v pražském Divadelním ústavu uskutečnilo shromáždění (bylo to tehdy více než 120 účastníků), které přijalo dokument SCHOLA LUDUS.

Schola ludus byla jednou ze zveřejněných snah po novém, k dětem vstřícnějším školství, není divu, že se svým jménem tento dokument přihlásil ke Komenskému. Dokument se stal programovým prohlášením hnutí, jež hodlalo přispět ke vstupu dramatické výchovy do českých škol. Po deseti letech je beze sporu užitečné ohlédnout se zpět a podívat se, co už je uděláno, co se podařilo, co se před lety jevílo jinak, co nevyšlo, případně i to kudy se vydat dál. O výroční komentář nad uplynulým desetiletím jsme požádali jednu z autorek dokumentu, doc. Evu Machkovou.

Jak to tenkrát bylo

Abych se přiznala - jsem špatný pamětník, zapomínám „historky“, tady události i lidi kolem nich. Teprve zde jsem se po letech, dočetla, kdo byl tehdy u toho - Eva Zajícová a Eva Horová se vytratily postupně, o Miroslavu Weidingerovi jsem už potom asi nikdy neslyšela.

Ale přes to chabé pamětnictví si pamatuju tehdejší nadšení i mohutné počty lidí, kteří se účastnili. V lednu na semináři na pedagogické fakultě - byl tam dav, dokonce mnozí byli ochotni se účastnit krátkých ukázek praktické práce, o vášnivosti diskuse ani nemluví. Diskutovali hodně tehdejší studenti, jak už byli rozjetí z listopadových akcí. Ale myslím, že už jen ojedinělé z nich jsem pak ještě někde potkala. V té době se objevil Michal Vybíral... Nejen schůze v Divadelním ústavu byla nabitá, početně navštívená byla i ta další, na níž se debatovalo o statusu STD. Kdeže ty dávné sněhy jsou.... V Dramacentru na Červeném vrchu se nás na valné hromadě sejde pět a půl a kdo ví, kolik nás bude tady v Trutnově.

Pamatuji si také na naši tehdejší naivitu, jak jsme text Scholy ludus roznášeli po nejvyšších místech - prezidentovi, ministrům školství, kultury, zdravotnictví.... Ještě jsme z totalitních dob věřili, že podstatné věci se řeší nahoře a že čím výš, tím líp. A dodnes si někteří myslí, že ministerstva a ministři jsou těmi nejdůležitějšími body. Bohužel, je to jinak: musíme to vzít do ruky sami, z těch listopadových dnů platí dodnes: Kdo, když ne my, kdy, když, ne teď... Naštěstí už smíme být dospělí (snad to v příštích volbách nezvoráme).

Eva Machková

Legráčka

aneb Může se to stát i vám!

Pro vaše rozptýlení i protažení racionálních částí vašich hemisfér jsme připravili malou soutěž. Na obrázku je ukryta známá a významná postava Dětské scény, zkuste ji odkrýt. (provádějte bez nároku na odměnu)

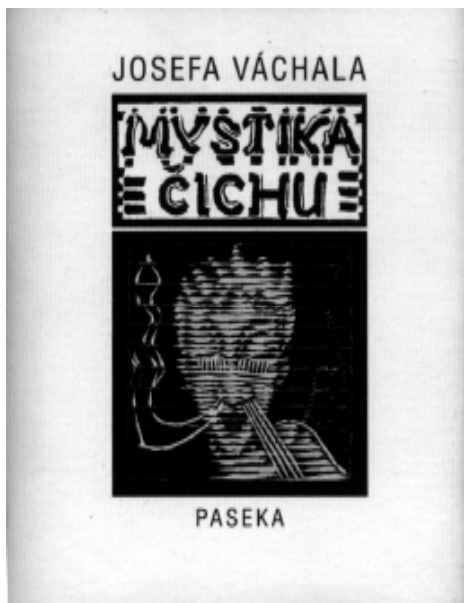
Včera jsme se ptali:

Co je báseň?

Báseň je možnost básníka vyjádřit se a říct tím své pocity co cítí co se mu líbí a co ne. Nebo jsou básně jiné ale to už píše jen pro lidi. (Jakub - neandrtálec)

Báseň je způsob vyjádření člověka, který potřebuje vyjádřit své pocity a předat je všem, kdo to chce číst - i když se v nich neumí orientovat. (Jitka N. - doprovod)

LIŠTUJEME V ...

... regálech knihkupectví a papírnictví „Knihcentrum“ paní Tomanové.

Sama paní Tomanová repertár svého podniku odhaduje na z 80% komerční literaturu. Začíná to stohy populárních kousků jako Esmeralda, ale přes např.

receptáře na dům a zahradu, new age sebevzdělávací příručky, spiritistické a parapsychologické publikace apod. objevíte „koutky jistoty“. Učebnice a „nejbezpečnější“ průřez produkcí nakladatelství Portál může inspirovat k dovybavení si knihovny o klasické tituly (psychohry, přehledy psychologických a pedagogických teorií, herní pomáhač příručky atd.). Podobně jsou na tom stojany s dětskou literaturou (reedice Nepila, Čapka, Žáčka, Čtvrtka, apod.)

Přes Máchu, Šabacha a Boučkovou, Davida Fontanu a Thomase Mora se ale můžete dostat k unikátním kouskům. Jako příklad za všechny může sloužit jediný exemplář „Mystiky čichu“ Josefa Váchala (Paseka 1999), dle znalců Mistrova díla jeho nejkrásnější kniha. Přetisk Váchalových dřevorytů a originálních sazeb v malé milé knížce přináší popis a výtvarná zpodobnění vůní, jejich účinků - v pravdě mystickou studii. Krásná lahůdka.

Na další zajímavosti z Knihcentra vás rádi budeme upozorňovat v příštích číslech.

Knihcentrum paní Tomanové nadete v Horské ulici (spojuje Krakonošovo náměstí s autobusovým nádražím) v budově obchodního domu Magnet. Dnes otevřeno do 11.30, od pondělí 8,30 - 17,30.

(aj)

Drak potměšilec

Tento dračí druh klame svým tělem. Má tradičně šupinatou kůži, netopýří křídla a obranné ostny na hlavě. Zdá se tedy být zcela obyčejný. Pozornost zasluhuje jeho oči. Projevují schopnost kdykoliv využít slabého místa, zatnout nečekaně drápy na měkké nechráněné místo a tvářit se při tom nevinně. V Trutnově a blízkém okolí již naštěstí vyhynul. Několik exemplářů tohoto druhu se zdržuje v prostoru středních Čech. Častější výskyt draka potměšilého lze zaznamenat ve vzdálenějších krajích naší vlasti.

Město Trutnov

VLASTIVĚDNÉ ROZHLEDY

dodnes v městském znaku a na pečeti.

Centrem města, obklopeného až do roku 1861 kamennými hradbami ze 14. století, je **Krakonošovo náměstí**. Jeho domy se středověkým podloubím nesou rysy pozdního baroka, empíru a klasicismu. Renesanční období připomíná dům čp. 38 na Slovanském náměstí (dnes městská galerie) a starobylá radnice s venkovní sgrafitovou výzdobou. K dominantám náměstí patří Krakonošova kašna z roku 1892 a barokní sloup Nejsvětější Trojice z roku 1704.

K zajímavým sakrálním památkám Trutnova patří kostel sv. Václava v Horním Starém městě, novogotický kostel sv. Petra a Pavla v Poříčí a barokní kostel Narození Panny Marie z roku 1782, již zdaleka patrný orientační bod města.

Na místě bývalého hradu, přestavěného v 16. století na zámek, se nachází Muzeum Podkrkonoší s obsáhlou expozicí **bitvy u Trutnova 27. Června 1866**. Ta se odbyvala především na úbočí Janského vrchu a na návrší Šibeníku. Dodnes je tam připomínají válečné pomníky.

V místech krvavých bojů byly v roce 1890 založeny **městské sady**, botanický klenot města. V jejich areálu byl v roce 1900 postaven evangelický kostel. Po válce byl rekonstruován na **Koncertní síň Bohuslava Martinů**, v níž každoročně probíhá festival komorní hudby Trutnovský podzim.

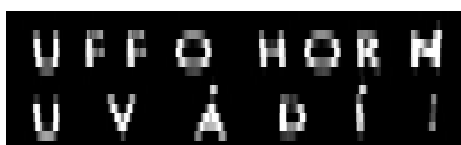
Život města výrazně ovlivňuje svou činností Dům kultury se sídlem v Národním Domě, postaveném v roce 1906 jako středisko české menšiny, městská knihovna s téměř stotisícovou roční návštěvností a aktivita početných kulturních souborů a organizací.

Od roku 1992 se Trutnov také výrazně zapisuje do povědomí příznivců především rockové a alternativní hudby každoročními **open air festivaly**.

Svou polohou je město Trutnov přirozeným centrem krajiny a vyhledávaným východiskem turistických cest do historicky i přírodně zajímavého okolí, skutečnou branou do Krkonoše.

(aj)

Tradiční

vlastivědná soutěž!!!

Podruhé

Letos vašim zvědavým hlavičkám a hbitým nožičkám bude zadávat významný trutnovský občan Uffo Horn. Než k Vám ale promluví, je na vás, abyste zjistili, s kým budete mít tu čest.

Kdo byl, případně ještě je Uffo Horn? Co dělal? Co má společného s Trutnovem a čím je tedy tak významný?

Napovíme, že v letošním roce slaví významné jubileum a můžete ho potkat v městském parku nedaleko Koncertní síně B. Martinů, ve které právě probíhá recitační přehlídka.

Odpovědi noste **zase** během dneška do redakce v Národním domě.

Dnes se chtěl Uffo na základě vašich odpovědí představit osobně. Nikdo mu však neodpověděl!

Jestli se to bude opakovat, tak uvidíte! Pro vaše milé odpovědi je připravena krabice ve foyer(u?) Národního domu.

Knižní odměny v redakci.
Díky!

CO DNES A CO ZÍTRA

sobota 17. 6.

7.00 - 8.00	snídaně
8.00 - 9.15	dílny pro recitátory (SLŠ) diskusní klub pro doprovod recitátorů
8.30 - 12.30	semináře pro dospělé
9.30 - 11.30	vystoupení recitátorů IV. kategorie (KS)
11.30 - 14.00	oběd
13.00 - 14.15	beseda lektorského sboru s recitátory IV. kategorie a jejich doprovodem (SLŠ) diskusní klub pro doprovod recitátorů II. a III. kategorie dílny pro recitátory II. a III. kategorie (SLŠ)
14.30	zahájení přehlídky souborů (kino)
14.45	1. blok vystoupení souborů kino Ach, to je svět - Na poslední chvíli, ZUŠ Ostrov kino Pohádka o rytíři Janovi - 2. třída ZŠ Benešovo nám., Pardubice kino Vám taky dupou králíci? - Nepindej, ZUŠ Žatec N D Toman a lesní panna - Dramatický kroužek ZŠ Sloupnice N D Rose des Flandres - Brepty, ZŠ Sněžné
17.15 - 18.45	diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů diskusní kluby pro seminaristy, dětský diskusní klub
18.45 - 20.00	večeře
20.30	kino večerní představení: Hanes a Katarina divadlo Dagmar Karlovy Vary

neděle 18. 6.

semináře
2. blok vystoupení souborů Celé léto v jediném dni - ZUŠ Jindřichův Hradec Doupě latinářů aneb Sežrané spisy - ZUŠ VI. Ambrose, Prostějov Johanes doktor Faust - Padluke, ZŠ Smržovka

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

číslo - 2

cena - 3 Kč

TRUTNOV

neděle - 17. června 2000

ANKETA

Jedním z klíčových témat dramatické výchovy je vztah mezi produktem a procesem. Protože se v posledních letech jako vrcholná událost dětských dramatických aktivit vedle Dětské scény, národní přehlídky dětské recitace a divadla, ujala celostátní dílna Dramatická výchova ve škole v Jičíně (proces), dostává Dětská scéna v posledních ročnících zřetelnější místo právě ve vztahu k produktu, ve vztahu k dětskému divadlu a recitaci (produkt). K této profilaci chceme zaměřit i letošní anketu. Do všech stran jsme rozeslali naše otázky.

Domnívám se, že smyslem celého (a možná, že ne pouze) amatérského umění je kultivace a vzněcování ducha, fantazie, vnímavosti, citlivosti, komunikativnosti....- prosím, dopiš na co jsem zapomněl-.... každého člověka na týchle placaty Zemi.

Myslím si, že kdokoliv (tedy i profesionální či amatérský umělec) chce někomu něco sdělit nebo ukázat, musí o sděleném či ukazovaném hodně, hodně vědět, musí sdělené či ukazované hodně, hodně prožít.

Úplně jinak například bude vypadat přednáška o *extraconosní pernifikolii* od diletanta, který si o tématu přečetl jeden zajímavý článek v populárně-vědeckém časopise, a úplně jinak od vědce v *extraconosní pernifikolii* perfektně orientovaného (např. od Z.W. Fixleye). První přednáška bude pro posluchače zmatená a nesrozumitelná. Druhá přednáška přinese posluchači do problému takový přehled a jasno, že bude schopen v ní tvořivě dál pokračovat.

Z výše uvedeného pro mě vyplývá, že jestliže se chce mládež (která je podstatně lepší, vnímavější, zodpovědnější, niternější- prosím, dopiš na co jsem zapomněl-.... než my dospělí) podělit o své klady se svými vrstevníky (a nakonec nožná i s námi dospělými), měla by mít ke svému sdělení v pohotovosti dostatek výrazových prostředků.

Ale právě zde vidím jeden téměř odpuzující hák. Ti mladí jsou na týchle placaty Zemi ještě příliš krátce. (Někteří z nich se dokonce ještě domnívají, že je Země kulatá). Nemají tedy, bohužel, dosud ve svých zkušenostních vacích nasbíráno dostatečné množství znalosti práce s výrazovými prostředky, a někteří dokonce již (po nevhodných kontaktech s námi dospělými) začínají ztrácet schopnost přirozeného rozvoje svých myšlenek a volných fantazií. Tito mladí nešťastníci "pod nezištným vedením "zkušených" dospělých (AÚÚVAJS!) se začínají cpát do krabiček,

které jim nepasují. Výsledek je někdy přímo hrůzný. Panenky Barbie (nebo jak se to píše) se na jevišti kroutí jako sedmimílové matrony, dětští "malíři" barvami pečlivě vyplňují svými nadřizenými dodané omalovánky, dětští recitátoři celé hodiny "procítěně" přefíkávají slova, která vznikla v sekundovém okamžiku mezi extází stvoření a smrtí.... a tak se naše milé nadané děti vpitvořují do našich obskurních schránek - no, a co je největší průser - my jim k tomu tleskáme.

Proč to všechno vlastně píšu? Abych řekl, že dětské divadlo patří především rozvíjení mladých lidí? Ale to snad všichni víme?! Nebo proto, že chci zdůraznit, že *extraconosní pernifikolie* není zcela nejlepším postupem pro "Výchovu dětí v umělce"? Že je lepší vzít je k vodě a tam je nechat - - - - - si hrát? ÁNO! HRÁT! HRÁT!! Ale ne PROSÍM(!) pižděním a pištěním předstírat jakohraní na jevišti. Hráť si... to je ono! Užsem na to přišel! Dětské divadlo je tu od toho, habychomsiimydospjělýzačalíhrát. Habisemesetokonečněušnaučili, m ypitomciji edni.

HAUK - j.b.t. - Josef Brůček Tatrman

PS I: Jinak bych dětské divadlo do Národního netahal. Je stejné jako téměř každé amatérské představení. Je-li čisté, ze vnitřku, z duše - má šanci nejen zaujmout, ale být i lepší než představení mnohých profesionálů. Rozhodně ale většinu dětských představeních bude, z důvodu malých životních zkušeností, chybět řemeslo. To, bohužel ale schází i mnohým profíkům, takže platí to, co jsem výše v PS I. naznačil.

PS II: POZOR! Dětská představení se dospělým líbí téměř skoro vždy. Maminky pláčou, tatínkové posmrkávají, babičky si lámou nohy a tety omdlévají. Ale to dělají vždy, všude a ve všech případech. Tedy nejenom ve chvíli, kdy dítě na jevišti vytvoří situaci, při které dá najevo svůj vztah - dejme tomu k domácím zvířeti, ale i tehdy, kdy rodinný mazánek přehrká blbě naučenou básničku o Vleklem říjnu.

PS III: Komu hrát?

Vysteblázní. Myslím žetopořád někdyněvědějanivtom Národním. - - - - - Počkejte! Už jsem na to přišel! - - - - -

lidem.

Evy a Marcely

Poslední dílna pro nejstarší recitátory na letošní přehlídce.

Eva Wasková a Marcela Máchová zvou její účastníky naposledy do kruhu. "A teď se chytte za ruce, zavřete oči a zkuste vnímat ty, kterých se dotýkáte. Za chvíli už budete stát na jevišti, každý sám za sebe, tak nezapomeňte, že ti ostatní tady byli ty dva dny s vámi a že jsme tady spolu zažili docela prima chvíle. Moc hezky se nám s vámi spolupracovalo. Tak ať se vám vystoupení povede a mějte se moc hezky."

...je krátce po osmé hodině ránní. Pro redaktora Deníku DDS vražedná doba. A ani mnozí účastníci dílny nejsou nejchytřejší. "Cccó?!?! Honičkaáá?" Byl to dobrý tah. Už při první honičce ("každý si najde svého nepřítele a svůj štít...") se mnozí probudili a v následujícím "předek zástupu honí zadek druhého zástupu" už byli vzhůru úplně všichni a mohli se pustit do práce. A to doopravdy – následovala totiž celá řada aktivit směřujících k přípravě recitátorů na

blíží se vystoupení : chůze po prostoru, aktivace těžiště, práce s dechem, artikulační cvičení, spojená po chvíli i s cvičeními na jemnou motoriku, jazykolamy ... Vše postupně graduje, na řadu přichází rytmicko-dynamický kruh a děti se dostávají do varu – postupně zesilují a oslabují vyjádření emoce; každý sám, ale tak, aby se sladil s ostatními. Škoda jen, že na závěrečné "zvukové pohádky" zbylo jen málo času.

"A teď se chytte za ruce, zavřete oči a zkuste vnímat ty, kterých se dotýkáte. Za chvíli už budete na jevišti..."

Blanka

s recitátory čtvrté kategorie

Loučením a odjezdy bylo poněkud poznamenáno závěrečné povídání lektorů s nejstaršími recitátory. Reflexe probíhala v osvědčených třech kruzích kolem sehraných a vstřícně naladěných dvojic lektorů, kteří navozovali důvěrnou atmosféru. V kruzích se místy odvíjela diskuse nebo alespoň její zárodky, někteří z recitátorů se pokoušeli vysvětlit a obhájit svůj přístup, svou interpretaci. I

v této kategorii se našli ti, jejichž oči si stále hlídaly svou vedoucí nebo vedoucího, a i tady se několikrát stalo, že vedoucí se raději snažil sám vysvětlit místo dotázaného svědce, jak že to při přípravě mysleli. Ve všech třech kruzích však převažovaly pozitivně laděné poznámky a připomínky, které se točily hlavně kolem tří témat:

1. dramaturgie

Klíčem k možnému úspěšnému sdělení je nejen výběr, ale také poznání širšího kontextu vybrané básně, života autora. U úryvků hrozí nebezpečí, že úryvek není uceleným sdělením. Velmi pozitivně přijaty texty W. Saroyana nebo text Tetřívci ze sbírky evenckých vyprávění.

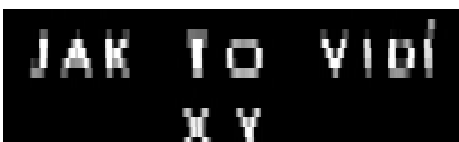
2. práce s dialogem

Častou výhradou bylo „pokládání“ se do postav v dialozích, což může v prvním plánu působit posluchačsky vděčně, ale hrozí zúžení možností, jež text nabízí, jen na ty první a prvoplánové. Text může být často připraven o plnohodnotné a významově bohatší sdělení.

3. nadhled a vlastní postoj

Pro posluchače přednesu je zajímavé, dostává-li se mu nejen sdělení, které do textu vložil autor, ale dostane-li se mu i možnosti poznat, co si o textu myslí i interpret. U čtvrté kategorie už jsou tyto věci nejen očekávané, ale i očekávatelné. I když už se v průběhu diskuse hodně odjždělo, přesto se času na vše nedostávalo – bylo o čem mluvit.

Roman

Věra Hučínová a Martina Longinová

Při rozborových seminářích přednáškových výkonů pracovali lektori ve dvojicích. Nelze promluvit se všemi, a proto jsem nakonec o rozhovor požádala tu nejmladší z nich. Z návštěv rozborových seminářů jsem nabyla dojmu, že se Věra s Martinou znají už léta a jsou zvyklé pracovat spolu. Byly neuvěřitelně sehrané. Ukázalo se, že to bylo trochu jinak.

Proč byl lektorský sbor při rozborovém semináři rozdělen do dvojic?

Věra: Protože nám řekli, že se to osvědčilo. Martina: Já jsem na Dětské scéně poprvé a bylo to pro mě překvapení. Tak mi řekli, že se to osvědčilo, a po tom, co jsem to prožila, mám pocit, že se to osvědčilo. Hovořit k takhle velkému plénu by asi nebyl ten nejšťastnější způsob. Malá skupinka umožňuje podrobnější rozbor textu.

Podle jakého klíče byly dvojice vytvořeny?

V: Podle klíče dobrovolnosti. Jak jsme na sebe jukli, tak jsme se spárovali.

Pracovaly jste spolu už někdy předtím?

M: Ne, nepracovaly.

A znáte se?

V: Známe.

Dobře?

V: Dobře ne.

M: Ne, teď už se známe dobře.

Jak byste charakterizovaly práci vaší dvojice?

M: Vznikl příjemný doplňující se dialog.

Pracovalo se nám spolu dobře. Zjistila jsem, že pracujeme na podobném základě (co se týče interpretace textu). Bylo pro mne příjemné se s Věrou doplňovat a spolupracovat a občas se i střetávat.

V: Děkuji. Jedna paní tady popsala náš způsob práce přesně. Řekla: „Aha, už tomu rozumím, už jsem vás prokoukla, vy jste tady za hodného a zlého vyšetřovatele. Věra je tady za toho zlého a Martina za tu hodnou.“

Vnímaly jste při rozhovorech s recitátory různých věkových kategorií nějaké rozdíly?

V: Těch rozdílů jsem vnímala hodně. Asi je to dáno věkem dětí. Rozdíl jsem naopak neviděla v tom, že všechny skupiny dětí – malé, větší i největší – se hodně vzájemně poslouchaly a byly schopné těm ostatním něco říct. Měly takové připomínky, že nám všem tady hodně pomohly. Společně jsme se dobírali toho, jak na nás ten výkon působil.

Byla vám některá věková kategorie bližší?

M: Nemůžu říct, tu blízkost nemůžu rozdělit na kategorie. Myslím, že tu probíhala blízká komunikace mezi námi a recitátory. Příjemné mě překvapilo, jak byl dialog, který se tu vedl, uvolněný. Pojali jsme to jako úvahy a postřehy. Tak jsme si povídali, palba kritických připomínek se tu nekonala.

Ve všech věkových skupinách jste komunikovaly především s dětmi? Nebo někde víc mluvili dospělí?

V: Spíš diskutovaly děti a občas se zapojovali dospělí.

V průběhu recitačních vystoupení měl přednes prózy daleko větší divácký ohlas než přednes poezie. Myslíte si, že si na základě tohoto faktu mohou děti vytvořit názor, že je lepší vybírat si spíš prózu?

V: Takový názor si odnést můžou, ale doufám, že si ho neodnesou. Asi by to

k tomu mohlo svádět. O tomhle jsme se přímo nebavily, takže jsme na to nebezpečí neupozornily. Je to možná chyba. Ale záleží to také na výběru poezie.

Když vy vybíráte text pro sebe (či své žáky), dáváte přednost poezii nebo próze? Nebo jak to děláte?

M: Řídím se vnitřním instinktem, který pomůže rozeznat kvalitu textu, a snažím se vybírat adekvátní texty pro tu kterou věkovou kategorii. Směrodatný je můj názor na kvalitu textu, ať už jsou to verše nebo próza. Po formální stránce nic nezvýhodňuji.

Včera jsme se ptali:

Co je báseň?

Báseň? Ježišmarjá, hergot!
(Jakub H. – organizátor)

Báseň je něco jako poučení nebo jako turistická vysvětlivka.
(Bondy – z Opičí hory)

Báseň je potěšení z překvapení, když se dostaví. To překvapení.
(Stanislav N. – doprovod)

Evy Machkové

a diskusního klubu začátečníků

Diskusní klub začátečníků moderovaný Evou Machkovou se schází v budově městského úřadu v dobře ukrytém malém sále. Abyste ho našli, musíte několikrát změnit směr chůze a projít restaurací. Přesto toto místo nakonec našlo 46 diskutérů. Všichni se tvářili jako nejzačátečnickější začátečníci. Vydrželo jim to asi tak pět minut. Pak byli pohlceni debatou, zapomněli, že diskutovat vlastně neumí, začali formulovat své názory, často podložené znalostí odborné literatury či vlastní praxí. Eva Machková posunovala směr hovoru jemně a nenápadně. Spíše vybízela k různým pohledům na pojmenované problémy. Nikomu nevnucovala svoje názory, pokud se někdo vyjádřil nepřesně, citlivě ho dovedla k přesnější formulaci. V průběhu diskuse odešli pouze dva lidé.

A o čem se mluvilo?

Nejdříve o starších dětech. Takže na přeskáčku.

Ach, to je svět

- bylo zajímavé použít lidovou slovesnost k vyjádření rozdílů mezi kluky a děvčaty, občas fungovala lidová poezie až jako zástupný text
- nepoměr mezi děvčaty a kluky byl vyřešen skvěle
- dobře působil kontrast mezi lidovou poezií a dnešním světem dětí
- text byl skvěle interpretován, místy však působil nevěrohodně
- technika řeči byla dobrá, všichni slyšeli dobře
- proměna kytaristy z postavy boční do postavy stěžejní byla bezvadná
- vše bylo postaveno na kontrastu
- použití reálných rekvizit přináší i rizika
- jak se dostali k tématu jídlo a láska?

Vám taky dupou králíci?

- proč byly básně takhle seskládané?
- chyběla jednotící linka, i když spojovalo jméno autora všech textů
- dobré bylo propojení textů písní – návraty písně znemožňovaly gradaci
- hráli s chutí, pěkně zpívali, byli dobře vybaveni
- někdy se povedlo humor zachytit a povýšit, někdy příliš popisné
- fyzicky se všichni obrací k divákům, ale jsou od nich velmi vzdáleni a žijí vlastním životem

(Na závěr povídání o tomto pásmu položila E.M. otázku: Dělali byste s takto starými dětmi Vodňanského? A většina debatérů řekla, že ne. Dalších několik minut se mluvilo o tom, jaké jsou zvláštnosti dětí patnácti a šestnáctiletých)

Rose des Flanders

- co je hlavní problém? samota? teta? Jiřina? neschopnost navázat vztah?
- text je problematický, příliš přímočarý, působí jako šablona – na navození jistého stereotypu je to dobré, ale na celek málo
- samotu si užívá, roční se v ní,

vlastně ji obhazuje, neřeší ji vlastními silami, nechce z ní doopravdy pryč

- názvem je značka svetru – znamená to, že je Sylvie konzumní a převzala tyto hodnoty od tety?

- nefungoval plášť učitelky a svetru
- nesesděly okamžiky narativní pantomimy (teta otvírá okno, dveře a ještě se to říká)

- je vykreslen subjektivní pocit holky, která se cítí sama a vše prožívá natvrdo a těžce, ale nic se nevyvíjí, je to pořád stejné

- složka dramatické výchovy je zvládnutá – dívky asi vědí co a proč a o čem, je třeba vyčistit z divadelní stránky

- dívka, která hrála Sylvii, byla výborná, velmi osobní, vtahovala nás

Pohádka o rytíři Janovi

- text byl zpracován tak, že odpovídal věku

- hraje se už přes půl roku, některá místa se vytratila, některé děti už nejsou při věci, celek působil sevcíčeně

- kostýmy jsou nesourodé, máty

- přetextování známých písní nebylo šťastné, věci nepomohlo

- zpěv byl chválen i zatracován

- řešení draka není ideální, ale alespoň mu zůstal oblíbený

Toman a lesní panna

- něco mezi barevnými obrázky, fotkami a spartakiádním výstupem

- šátky jsou pro ozdobu, mohly by nabývat různých funkcí, ale spíš překážejí

- červený sestřin šátek je krásně fungujícím symbolem sourozenecké lásky

- textově to zvládly děti dobře, šála pro ně byla důležitá, měly se o co opřít a co držet

- Toman měl asi velmi hluboký bol, na pannu nereagoval

- panna se ale chovala, jako by Toman na ni reagoval

- je panna šílenství nebo sex?

- spontaneita byla svázána tvarem – ale přesto to fungovalo jako divadelní zážitek

V tomto pořadí a takto se mluvilo o představeních. Nakonec paní Eva Machková konstatovala, že i přes mnohé výtky jsme prožili velmi příjemné odpoledne. Ledaskde se dá ještě dotahovat, ale to je v pořádku a má to tak i fungovat. Úplně nakonec nám popřála dobrou chuť k večeři.

odposlouchávala Iva

Vladimíra Zajíce

a diskusního klubu pokročilých

"Jak má vypadat diskusní klub nikdo pořádně neví, a tak se do toho můžeme bez obav pustit."

(Vladimír Zajíc, moderátor diskusního klubu)

"A já myslela, že tu budu jen poslouchat."

(jedna z účastnic diskusního klubu)

Čtrnáct diskutujících a dramaturg Vladimír Zajíc se krátce po odpolední přehlídce sešli v budově ZUŠ. Hned v úvodu moderátor vysvětlil smysl a cíl diskusních klubů. "Nebudeme se zde zabývat dramatickou výchovou, ale divadelním tvarem, jakýmsi umělým světem, který když se povede, může být i světem uměleckým. Snažte se vždy vysvětlit, proč se vám něco líbilo, či nelíbilo. Ptejte se, když nebudete někomu či něčemu rozumět. Pokud budete hodnotit, tak snad v té rovině, jaké hodnoty to které představení přineslo. Snažme se v těchto našich setkáních převádět do slov své zážitky, emoce, obrazy."

V následující půlhodince se všichni diskutující představí. Není to jen stručná informace, většina má potřebu sdělit se svým jménem i důvod, proč do diskusního klubu přišli, co je na dětském divadle či dramatické výchově zajímavé. A pak už moderátor pokládá zásadní otázku: *Tak co jsme tedy odpoledne viděli a jaké výrazové prostředky byly použity?*

A zde jsou úryvky z interpretací jednotlivých představení.

Ach, to je svět

- využili lidovou poezii ve věku, kdy už to nebývá obvyklé
- bylo vidět, že se tím sami baví, a tak to bavilo i diváky
- hráli prostě o sobě a šlo jim to
- kluky holt zajímá v tomhle věku jídlo a holky láska
- a byla to skutečně láska? - spíš potřeba líbit se, upozornit na sebe, být vnímána
- skvěle bylo to házení korunou a pak závěr s kytaristou, novým objevem
- trochu mi vadil v závěru ten časopis, asi jsem nepochopila, proč tam byl
- a co jako znak umělého světa, který ale holky odmítnou a berou raději živého kytaristu
- já myslím, že se to nevyklučuje – vždyť ony v tomhle věku mají vedle sebe i ty idoly i ty obyčejný kluky
- mluvili o sobě, svém světě a jako prostředek zvolili lidovou poezii a ono se to setkala ...

Rose des Flanders

- já jsem jim vůbec nic nevěřila, nevím, proč si to vybraly
- jediný konflikt, který text obsahoval, se nepodařilo předat
- vůbec nereagovaly jedna na druhou, jen čekaly, až na ně "přijde řada"
- asi chtěly říct, že se podobný problém (samota, zrada) týká každé z nich, ale nepovedlo se to, ani u jedné z nich jsem neviděla pocit, motivaci
- byly hodně uvolněné, sdělení zůstávalo na jevišti, nemělo sílu
- nejvíc jsem věřila té dívce v křesle, byla nejpřirozenější
- jediným silnějším místem byl pro mne

závěr
- pro mne tedy vůbec ne, bylo to přehnané, opět vnějškové
- bylo to takové vyprávění o..., chyběla kauzalita
- demonstrováné divadlo se zkrátka nepovedlo ...
- když něco inscenuji, musím si tam najít svůj konflikt
- text, který už je dnes pasé

Pohádka o rytíři Janovi

- škoda, že nevyužili klíčové scény – souboje s drakem – a nerozehráli ji, pro kluky by to mohlo být zajímavé
- já rozumím té paní učitelce, která pracovala s celou třídou druháků, že zkrátka každému přidělila nějakou roli

- asi to měli nechat jen jako ono vánoční představení, jak jsem četla ve zpravodaji, a nechodit s tím na přehlídku
- možná by mi stačilo, kdybych slyšela, že pracovali na technice řeči, pro druháky by to stačilo
- mělo to ten klasický půdorys barokní lidové hry, ale vrcholná scéna nebyla využita ...

Vám taky dupou králíci

- bylo vidět, že zpívali a hráli s nadšením, holky jsou šikovné, ale nevím, proč to hráli
- jaká byla dramaturgie???
- jediné zajímavé místo byl nástup na lidožrouta, kdy jsem měla pocit, že si to skutečně užívají – rytmický, stylizovaný pohyb, skoro až rituál a - pak to skončilo a zase nic!
- jaké bylo téma?
- špatná práce s dechem, nepolykali koncovky, ale neměli na ně dech ...

Toman a lesní panna

- mně se k těm dětem takovýhle text vůbec nehodí
- nejvíc divadelních prostředků, nejdivadelnější představení
- krásná píseň - lidová, čistá; svíce, ale

vedle toho silonové šátky, které se tam vůbec nehodí

- hnedou jsem vnímal jako smutek, ale co ty další barvy
- pro mě byla hnědá hlínou, rodinou
- ano, ale vzali mu ji
- postavy se cítily, bratr se sestrou o sobě věděli, fungovalo i spojení přes červený šátek
- obřad, ale možná ne pro všechny zcela čitelný
- se vstupem lesní panny se mi obřad zhroutil, pak se vrátil v závěru ...

Nutno ještě dodat, že moderátor názory spojoval, otázkami nutil diskutující formulovat přesněji, reagovat na jiné názory a přemýšlet o nich. Na závěr většinou názory shrnul a někdy připojil i svůj výklad. Zajímavé bylo přečíst si poté ve Zpravodaji zprávy z krajských přehlídek.

“Jedna z účastnic diskusního klubu” nakonec nemlčela. Vladimír Zajíc moc dobře ví, jak má vypadat diskusní klub.

Blanka

setkání lektorského sboru s vedoucími souborů

Modrý salónek včera zažil ve svých stěnách premiéru Dětské scény. Kolem oválného stolu, na kterém se Jakubovi podařilo vykouzlit i drobné obcerstvení, ani nemožilo docházet ke stínání hlav. Mluvílo se o možnosti porovnávat práci souborů, tři z viděných pěti byly věkově i složením velmi si blízké dívčí skupiny.

První z nich, Na poslední chvíli z Ostrova, nabídla práci s lidovou poezií, kterou si ozvláštnili špičkováním mezi dívkami a chlapci. V diskusi se objevily názory na přiměřenost útočení dívek. Marie Poesová například uvažovala o tom, že i když takové až agresivní útočení je považováno možná ve společnosti za normální, „Očekávala bych, že se od souboru také dozví, co si o tom myslí, zda s tím

souhlasí či ne.“ Jarda Provazník se pozastavil nad scénickým využitím potravinových zásob. Princip zaměňovaných potravin (zelí je představováno kuřecím stehnem ap.), který na počátku přináší vtip, se dále bohužel nestupňuje a nenabízí nic nového pro další sdělení. To se naopak děje ve vztazích mezi dívkami a chlapci. Tady je jednání stejně jako vztahy naplněno.

Vybudovat situace, přinést téma se už a méně dařilo souboru Nepindej ze ZUŠ v Žatci. Vlado Sadílek ve svém vstupním slově hledal odpověď na otázku, proč a o čem se hrálo. Také se diskutovalo přiměřenost a důvěryhodnost zvoleného textu (proč byly vybrány ty, které básně a nebo jen jejich části), nepoměr dívčí části k jedinému chlapci na jevišti. Diskutovaným byl problém doilustrovávání nonsensového textu. Jako zdařilý okamžik byl velmi kvitován „vysílačkový“ rozhovor, ve kterém alespoň na okamžik zmizely popisné momenty.

Třetí a tentokrát již zcela dívčí skupinou byly Brepty, děvčata ze ZŠ Sněžné. Irina Ulrychová se při vstupu zmínila především o kvalitě textu. Málo kvalitní text nenabízí příliš možností na rozehrání a hledání jevištních metafor. Také po formální stránce se představení těžko dalo zařadit (bylo to lyrické vzpomínání nebo epicky, téměř realistický obraz ukrivděné prepubescentní dívky?).

Další dvě představení se od dívčí tematiky odlišovala.

Představení žáků druhé třídy z pardubické základní školy na Benešově náměstí nebylo regulérním představením. Pardubičtí druháčci nabídli produkt svého dlouhodobého projektu o středověku, ale z divadelního hlediska nebylo moc co rozkrývat (nesourodé kostýmy, deklamativní ne-jednání atd.).

Zajímavý pokus o vyrovnání se s klasickým textem představily děti ze Sloupnice. Jejich Toman a lesní panna byl pokusem o obřad, který se opíral o kvalitní mluvu i práci s pevnou veršovou stavbou. Diskuse běžela kolem míry užívání barevných šátků, přijatelnosti věku Tomanova protagonisty a pohybové stylizace dívky, představující lesní pannu.

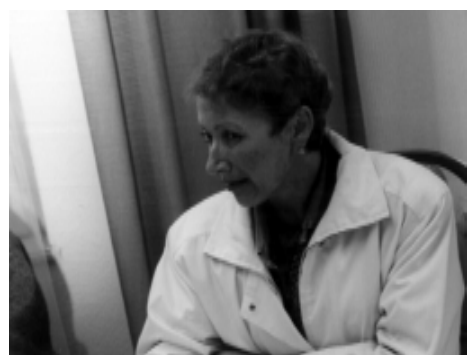

S Evou Polzerovou

předsedkyně poroty Dětské scény, jinak také vyučující na ostravské Janáčkově konzervatoři a též na tamní Pedagogické fakultě

o choreografii v činoherních

představeních

Ve všech dnešních představeních byl nějakým způsobem zakomponován stylizovaný pohyb, nebo dokonce tanec. Evo, protože vím, že tvým profesním zájmem je jevištní pohyb, chtěl bych se tě zeptat, jak jsi viděla představení prvního dne?

V každém představení skutečně byl pohyb nějak podtržen. Ta škála byla od stylizovaného pokusu o obřad až k organizovanému přemísťování nebo takzvaným tanečním vsuvkám. U ostrovských a také především v první části představení Toman a lesní panna bylo zřetelně vidět, co dělá motivované a zdůvodněné psychofyzické jednání, jaké možnosti nabízí využití přirozeného pohybu. Ale také jsme mohli vidět, co se stane, není-li pohybová složka v souladu s kontextem inscenace, jak se to stalo třeba u představení posledního.

Evo, musím se přiznat, že mne téměř vždy rozesměje, když se objeví takový ten „mladý tanec“ na jevišti, když se tam, zpravidla dívky, pokouší o diskotéku. Čím to je?

Na to nabízí odpověď choreografka Eva Kroschlová: dělá-li se choreografie v

činoherním představení, nesmí z něho čouhat jako sláma z bot. Pro mne je nejhorší, když jako divák cítím, že tvůrci si představení chtěli takzvaně ozvláštnit tím, že do něj vložili nějaký taneček. Pak z toho vznikají, já tomu říkám, formace. Formace se hodnotí v soutěžích společenského tance, ale na divadle je to nesmysl. V divadle se rozvíjí situace, ale formace rozhodně nejsou o situaci. Člověk by neměl u představení mít pocit, aha, přijde taneček.

A je tedy něco, co by se dalo vzkázat jako doporučení pro ty, kteří by rádi s pohybem ve svých představeních pracovali?

Hlavní je mít vybudované zázemí, myslím tím naučit děti rozumět a cíleně zaměřovat svůj pohyb. Když ovládám své tělo, když o něm fyzicky i psychicky vím, tak můžu začít stylizovat. Důležité je také zvážit žánr a jeho prostředky. Jde o to, jestli vůbec zvolený žánr, téma, text nebo můj postoj potřebuje nějaký zvýrazněný nebo stylizovaný pohyb na jevišti, nějaké jakoby taneční předvádění se. Pokud k tomu dojde, je pro diváka velmi snadné odhalit vnější motivaci, odhalit situační prázdnotu takových kreací.

Evy Polzerové se ptal Roman

Textová předloha

Ray Bradbury: Kaleidoskop

Odeon, Praha 1989

Celé léto v jediném dni

„Připraveni?“

„Připraveni.“

„Už to bude?“

„Za chvíli.“

„Vážně to vědci vědí? Dojde k tomu dneska? Určitě?“

„Hele, hele, tak se koukněte!“

Děti se k sobě mačkaly jako růžičky, jako stébla chmýru, navzájem propletené, a očima hledaly skryté slunce.

Pršelo.

Pršelo už sedm let, tisíce a tisíce dní prostoupených a naplněných od úsvitu k úsvitu deštěm, pleskáním a chlístáním vody, svěžím křišťálovým poprcháváním i běsněním bouří tak prudkých, že ostrovy zalévaly přílivové vlny. Tisíce lesů podlehlý drtivým lijákům, tisíckrát znovu vyrostly a opět podléhaly. Takový osud provázela planetu Venuši a onen hovor se odehrával ve třídě dětí astronautů a astronautek, kteří přijeli do rozmoklého světa založit civilizaci a žít.

„Přestává, přestává!“

„Ano, ano!“

Margot stála stranou, stranou těch dětí, které si vůbec nemohou pamatovat dobu, kdy bylo venku taký něco jiného než ten věčný déšť a déšť a déšť. Všem bylo devět, a pokud i nastal před sedmi lety den, kdy slunce na hodinu vyšlo a ukázalo ohromnému světu svou tvář, nedokáží si ho už vybavit. Tu a tam v noci slyšela, jak se neklidně vrtí, pronásledované vzpomínkami, a věděla, že se jim zdá sen a v něm si vybavují zlatou či žlutou barevnou křidu nebo minci velkou tak, že by se za ni dal koupit celý svět. Věděla, že ony žijí v domnění, že si pamatují pocit tepla, jak se jim rozléval po těle, rukou i nohou a roztrásených dlaních, jako krev vehnaná do tváří. Jenomže potom se vždycky probudily za zvuku jemného bubnování, nekonečného setřásávání průzračných korálkových náhrdelníků na střechu, cestičku, zahrady, lesy, a jejich sny byly rázem tytam.

Včera si celý den ve škole četly o slunci. O tom, jak se podobá citrónu a jak je horké. A psaly o něm krátké povídky, kompozice nebo básně:

Myslím, že slunce je květina,

co hodinu jen kvěsti má.

Verše, čtené šepem v ztlahlé třídě, zatímco venku padal déšť, napsala Margot.

„Pchá, to jsi nepsala ty!“ ohradil se jeden z chlapců.

„Psala,“ řekla Margot. „Psala.“

„William!“ napomenula ho učitelka.

Jenomže to bylo včera. Teď déšť slábl a děti byly nalepené na velkých oknech z tlustých skel.

„Kde je paní učitelka?“

„Přijde za chvíli.“

„Měla by si pospíšet, jinak to zmeškáme!“

Přivedly se samy do stavu velkého vzrušení, jako horečkou postižené setrvačné kolo.

Margot stála opuštěná. Byla to velmi křehká dívka, která jako by byla ztracena v dešti dlouhá léta a déšť jako by jí smyl modrou barvu z očí, rudou z úst a žlutou z vlasů. Podobala se staré vybledlé a zaprášené fotografii z alba, a pokud vůbec někdy promluvila, její hlas zněl jako z veliké dálky. Teď stála stranou a upřeně hleděla na déšť a mokrý svět plný šumu za obrovitým sklem.

„Na co koukáš ty?“ řekl William.

Margot mlčela.

„Mluv, když se tě někdo na něco ptá.“ Strčil do ní. Ale ona se vlastní vůlí nepohnula, spíše se jí nechala odstrčit z místa.

Děti se od ní odtáhly, už od pohledu jim byla protivná. Cítila, že odchází. A to všechno jenom proto, že si s nimi nechtěla hrát v ozvěnu zvučících tunelech

podzemního města. Když ji plácly a daly se do běhu, stála, mžourala, ale nerozběhla se za nimi. Když se ve třídě zpívalo o šťastném životě a dětských hrách, její rty se takřka nehýbaly. Jenom když se zpívalo o slunci a létě, s pohledem upřeným na smáčená okna se přidávala k ostatním.

A krom toho se nejvíc provinila samozřejmě tím, že se sem přistěhovala teprve před pěti lety ze Země, že si pamatovala slunce a to, jak slunce i obloha vypadaly tenkrát, když jí byly čtyři a žila v Ohio. Zatímco ony žily na Venuši od malička, a když slunce vysvitlo naposledy, byly jim teprve dva roky a jeho barva a žár i tehdejší pocit z něj jim dávno z paměti vymizely. Margot však nezapomněla.

„Je jako malá mince,“ řekla jednou se zavřenýma očima.

„Ne, není!“ křičely děti.

„Je jako oheň v kamnech,“ řekla.

„Lžeš, nic si nepamatuješ!“ křičely.

Jenomže ona si pamatovala a stála tiše v ústraní a hleděla na okna plná úžasných obrazců, tvořených stékající vodou. A taky jednou, před měsícem, se odmítla vysprchovat ve školních sprchách, křečovitě si tiskla ruce přes uši a přes hlavu a křičela, že se jí voda nesmí dotknout hlavy. Pak, po této příhodě, nejasně vycítila, že je jiná než ostatní a že děti si její odlišnost uvědomují, a straní se jí.

Prosířelo se, že příští rok ji rodiče odvezou zpátky na Zem. Jí připadal ten návrat životně důležitý, třebaže rodina tím utrpí velkou finanční ztrátu. Děti ji tedy neměly rády ze všech těchto důvodů, ať již jejich důsledky byly malé či velké. Nesnášely její sněhobílý obličej, ostražitý mlčení, vyhublost i pravděpodobný návrat na Zem.

„Zmizni!“ strčil do ní znovu chlapec. „Na co čekáš?“ Nato, vůbec poprvé, se otočila a pohlédla na něj. A to, na co čekala, se jí zračilo v očích.

„No tak, co tady očumuješ!“ křikl chlapec vztekale.

„Stejně nic nevidíš!“

Pohnula rty.

„Nic!“ křičel. „Všechno byla jen legrace, no ne?“ obrátil se k ostatním dětem. „Dneska nic nebude. Že ne?“

Všechny děti na něj udiveně zíraly, ale potom, jakmile pochopily, se smály a vrtěly hlavami. „Nic, nic!“

„Ale vždyť, vždyť to má být dneska, vědci to předpovídají, tvrdí, oni přece vědí, že slunce . . .“ šeptala Margot s bezmocným výrazem v očích.

„Jenom legrace!“ řekl chlapec a hrubě ji popadl. „Hele, pojďte sem, zavěme ji do skříně, než přijde učitelka!“

„To ne,“ řekla Margot a udělala krok zpátky.

Obstoupily ji, chytily, a přestože protestovala, prosila a nakonec plakala, odtáhly ji zpátky do tunelu, do kabinetu, do skříně, přirazily za ní dveře a zamkly.

Stály, hleděly na dveře a viděly, jak se zachvívají pod úderý jejich rukou a nárazy jejího těla. Slyšely její tlumené volání. Potom se s úsměvem obrátily, vydaly se zpátky a vyšly z tunelu právě v okamžiku, kdy se vrátila učitelka.

„Jste připraveny, děti?“ Pohlédla letmo na hodinky.

„Ano!“ odpověděly sborem.

„Jsme tady všichni?“

„Ano!“

Déšť znatelně ustal.

Shlukly se u velkánských dveří. Přestalo pršet.

Jako by se náhle, uprostřed filmu o lavině, tomádu, hurikánu nebo sopečné erupci, objevila na zvukovém zařízení nějaká závada, která způsobila ztlumení a nakonec potlačením veškerého šumu, všech výbuchů, ozvěn a burácení, a pak jako by něco vytrhlo film z projektoru a založilo místo něj idylický diapozitiv s tropickou krajinou, který se nehýbal ani nechvěl. Svět se namáhavě dotočil a zůstal stát. Ticho bylo tak nesmírné a neuvěřitelné, až v člověku vyvolávalo pocit, že mu někdo zacpal uši anebo že úplně ohluchl. Děti si zakryly uši rukama. Už nestály tak blízko u sebe. Dveře se otevřely do stran a v ústretu jim zavanula vůně tichého, očekávajícího světa.

Vyšlo slunce.

Mělo barvu žhavého bronzu a bylo obrovské. Nebe kolem mělo barvu oslnivě modré dlaždice. Džungle

plála slunečním svitem, když děti, vytržené z okouzlení, vyběhly s řevem do jara.

„Nechodte ale moc daleko,“ volala za nimi učitelka. „Víte, že máte jenom dvě hodiny. Asi byste pak nechtěly zůstat zavřené venku!“

Jenomže kde těm už byl konec! Obracely tváře k obloze a vnímaly slunce na lících jako horkou žehličku, odhazovaly kabátky a vystavovaly paže pálivým slunečním paprskům.

„Je to lepší než horské slunce, že jo?“

„Stokrát lepší!“

Zastavily se a stanuly ve velké džungli, která pokrývala celou Venuši, rostla a nikdy růst nepřestala, bouřlivě, doslova před očima. Podobala se hnízdu chobotnic, z něhož se do výšky pnuly propletené chapadlovité bylí; všechno se chvělo a kvetlo v tom jepičím jaru. Ta džungle měla vinou těch dlouhých bezslunečných dní barvu popelavé pryže. Měla barvu kamení, tvarohu i inkoustu, ale i barvu luny.

Děti se rozdováděně válely po pružné a živé matraci divokého porostu a slyšely, jak pod nimi vrže a vzdychá. Pobíhaly mezi stromy, smekaly se a padaly, hrály si na schovávanou a na babu, ale nejvíce ze všeho mžouraly do slunce, až se jim po tvářích řinuly slzy, vzpínaly ruce k té žluté a úžasně modré záplavě, vdechovaly k nevíře svěží vzduch a nemohly se nasytit toho ticha, jež je načas pozdrželo v pozeňnaném moři tišiny a nehybnosti. Na všechno se dívaly s neukojitelnou lačností. A potom, s divou radostí zvíře, která našla východ z jeskyně, se rozběhly a s halekáním běhaly pořád dokola. Běhaly hodinu a stále se nemohly nabažít pohybu.

A pak...

Uprostřed skotačení jedna dívka vykřikla.

Všichni strnuli.

Dívka stojící venku před sebe natáhla ruku.

„Ach podívejte, podívejte,“ řekla a celá se chvěla.

Váhavě k ní došli a pohlédli na její otevřenou dlaň.

V jejím středu se zachytila obrovská dešťová kapka.

Při pohledu na ni se dala do pláče.

Děti vzhledly mlčky k obloze.

Ozvaly se vzdechy plné lítosti.

Na nosy, tváře a ústa jim krápolo pár studených kapek. Slunce se vytratilo za náhlými chuchvalci mlhy. Kolem nich studeně zavanul vítr. Obrátily se a vykročily zpátky k podzemnímu domu, s rukama podél těla a vадnoucimi úsměvy.

Vyděšilo je prásknutí hromu, a klopýtající jeden přes druhého, podobné listí před nápořem nové vichřice, se daly do běhu. Blýskalo se čím dál blíž. Obloha se v mžiku potáhla půlnočním hávem.

Chvilí postály u vchodu do podzemí, dokud se hustě nerozpršelo. Potom zavřely dveře a k uším jim doléhal nesmírný hukot, způsobený padajícími tunami a lavinami deště, všude a po všechny časy.

„Potrvá to dalších sedm let?“

„Ano. Sedm.“

Potom ze sebe jedno z dětí vyrazilo slabý výkřik.

„Margot!“

„Cože?“

„Je ještě pořád zamčená ve skříní.“

„Margot.“

Stály jako přibité k podlaze. Vyhýbavě se na sebe podívaly a pak uhnuly pohledem. Letmo se zadívaly ven na svět, kde nyní pršelo, přšelo a přšelo, do omrzení. Netroufaly si pohlédnout jeden druhému do očí. V obličejí byly vážné a bledé. Se sklopenými hlavami si prohlížely své ruce, nohy.

„Margot.“

Jedna z dívek řekla: „Tak co . . .?“

Nikdo se nepohnul.

„No tak,“ zašeptala.

Za zvuku studeného deště se šouraly chodbou. Zvenčí k nim doléhal řev bouře a hromobití, když u vchodu zabouchly ke kabinetu, a ve tvářích se jim přitom odráželo modré strašidelné světlo z blesků. Loudavě přešly ke dveřím skříně a zůstaly stát.

Za zavřenými dveřmi nic než ticho.

Ještě váhavěji odemkly dveře a pustily Margot ven.

STARÉ, ALE DOKONALÉ

Výchova

Na tomto místě bychom vám rádi nabídli trochu pedagogické inspirace z bohaté studnice klasiků. Lze to brát možná jako osvěžení, možná jako pohlázení, možná jako výzvu. Nebo také jako ujištění, že v tom nejsme sami.

2. Ale co je to všeučitel? Jeto učitel vševědný, který umí všechny lidi vzdělávat ve všem, co přivádí k dokonalosti lidskou přirozenost, aby se lidé stali všestranně dokonalými. Za učitele tohoto druhu ustanovil Kristus apoštoly. I my se musíme starat, aby takový byli ti, kteří po časech apoštolských přejímají výchovu lidí, a musíme se postarat, aby také takovými mohli být.

3. Bude o to postaráno, budeme-li při všeučiteli přesně dbátí těchto tří podmínek: 1. Aby každý byl takový, jakými má učiniti jiné; 2. Aby znal způsoby, jak jiné takovými učinit; 3. A konečně, aby byl horlivý ve svém díle. Zkrátka, aby stačil, uměl a chtěl utvářet vševědy.

4. Vzdělavatelé lidí mají tedy být ze všech lidí nejvybranější, zbožní, počestní, vážní, přičinliví, pracovití a moudří; zcela takoví, v jaké by měl vospět podle našeho přání všechen lid posledního věku, osvícený, pokojný, zbožný a svatý. Tedy vzhledem k tomuto cíli mají být: zbožní, zcela oddaní Bohu, aby měli Boha spolupracovníkem; počestní, před lidmi po všech stránkách bezúhonní; vážní, aby všechno konali s neblahovolejší přísností; přičinliví, aby se nikdy nestyděli nebo nemrzeli pro svůj úřad a aby neklesali tak snadno nad prací; moudří konečně; neboť lidské povahy (zejména probudilejší) jsou jako Proteus, mění se v mnohotvárné zrůdy, nejsou-li polapeny a co nejpevněji spoutány pouty řádu.

Jan Ámos Komenský – Všeuvýchova,
kapitola sedmá – Všeučitelství

Schola ludus - Škola hrou po deseti letech

NEHÍ TO TAK DÁVNĚ

aneb Jak jsme na tom

Schola ludus byla jednou ze zveřejněných snah po novém, k dětem vstřícnějším školství, není divu, že se svým jménem tento dokument přihlásil ke Komenskému. Dokument se stal programovým prohlášením hnutí, jež hodlalo přispět ke vstupu dramatické výchovy do českých škol. Po deseti letech je beze sporu užitečné ohlédnout se zpět a podívat se, co už je uděláno, co se podařilo, co se před lety jevílo jinak, co nevyšlo, případně i to kudy se vydat dál. O výroční komentář nad uplynulým desetiletím jsme požádali jednu z autorek dokumentu, doc. Evu Machkovou.

Téma první

“... Naše školství v posledních desetiletích vedle jiných chyb a škod působilo nepříznivě na osobnostní rozvoj dětí. Zanedbalo výchovu k člověčenství, k lidství, jako by už před dvěma stoletími nevyzýval Jean Jacques Rousseau, aby se dětem místo přípravy k povolání či stavu dostávalo především výchovy charakteru.

Nepříznivě působilo jednostranné zdůrazňování rozumového učení na úkor podnětů pro obrazotvornost, imaginaci a invenci, pro estetické citění a citový život v celé jeho šíři, pro kulturnost v pravém nejhlubším slova smyslu, které jako by byly záměrně potírány. Na dětech se projevila výchova k průměrnosti, neosobitosti, konformitě a pasivitě. Ve školní výchově i ve většině mimoškolních institucí chyběl prvek jak individuálně psychologický, tj. zřetel k rovnoměrnému působení na všechny psychické funkce, tak prvek sociálně psychologický, tj. vytváření schopnosti komunikovat, navazovat plnohodnotné vztahy, jednat a chovat se s ohledem na druhé, výchova k toleranci, schopnosti hodnotně a aktivně reagovat na lidi, na svět, na život...” (Schola ludus – škola hrou 1990)

Odpověď na otázku, co se změnilo ve školství, známe všichni: velmi málo, resp. změnily se jen některé školy, někteří učitelé, změnily se i některé z podmínek změn. O tom je i diskuse o školství, a musíme jen doufat, že bude její efekt (nějaký určitě bude) dost důležitý.

Výrazné změny přineslo začlenění dramatické výchovy do osnov Obecné školy, později i Národní, ale i tam zůstávají spíše možnosti než častou realitou. Zavedení volitelné DV do 7. - 9. roč. ZŠ budí spíše rozpaky. Jinak je tomu na mnoha gymnáziích, v některých případech se dá mluvit o skutečném pokroku. Střední pedagogické školy: pokud jde o učební plány a osnovy, situace se o hodně zlepšila, bída ovšem je, že jen na několika z nich učí tento předmět lidé kvalifikovaní a povolání. Nejradostnějším výsledkem je fakt, že se dramatická výchova dostala na vysoké školy, a i když není doposud zavedena na všech PedF a i když ne na všech je vyučována na optimální úrovni, je to obrovský skok vpřed. Ale: po léta platilo, že najít kvalifikovaného učitele DV je kumšt, a tak nebylo divu, že ji učil, kdo byl ochoten. Dnes už jsou plně kvalifikovaní učitelé z DAMU a JAMU, i absolventi PedF se specializací pro tento obor - ale nijak velký zájem o ně ředitelé nejeví. Dřív „nebyli lidé“, dnes „nejsou peníze“, a tak se na mnoha školách nechává vše při starém, nač si způsobovat potíže s odvoláváním těch, kteří to dělají sice dlouho, ale stále stejně špatně.

Eva Machková - 2000

L e g r á c k a

aneb Může se to stát i vám!

Pro vaše rozptýlení i protažení racionálních částí vašich hemisfér jsme připravili malou soutěž.

Na obrázku je ukryta známá a významná postava Dětské scény, zkuste ji odkrýt.

(provádějte bez nároku na odměnu)

od doprovodu sólových recitátorů

Celostátní dílna dětských recitátorů 2000 Trutnov končí. Zůstaly pouze dojmy z letmých i hlubších setkání dospělých i recitátorů, útržky veršů, zlomky rozhovorů a diskusí, nezapomenutelné pocity z neorenesančního Trutnova i okolní krajiny a hlavně spokojenost. S čím?

S dobrou organizací, kterou ocenila zejména skupina ubytovaná v kempu Dolce vita. Děkujeme proto pracovníkům Domu kultury Trutnov, zejména obětavé paní Jaroslavě Rambouskové, jejíž přítomnost a stále usměvavou tvář nemohl nikdo přehlédnout.

Za účastníky: Marie Bolková, Věra Hrdinová, Jitka Novotná, Hana Variová

LIŠTUJEME V ...

... regálech knižkupectví a papírnictví
„Knihcentrum“ paní Tomanové.

V proudu zážitků, které na vás na trutnovské Dětské scéně číhají na každém kroku, vám může přijít vhod i titul „Bláznit je lidské“. Kniha nese podtitul „Učebnice psychiatrie a psychoterapie“ a pyšní se ohvězdičkováním doporučením „odborný text ve státech EU, vychází v jazycích těchto zemí“. Zaujme výrazné strukturování. Obsah přiblíží názvy

kapitol: Člověk, který pomáhá sobě i druhým (profesionál v psychiatrickém oboru), Člověk, který překáží sobě i druhým (handicapovaní), Mladý člověk (dětská a dorostová psychiatrie), Člověk, který miluje sebe a druhé (obtíže se sexualitou), Člověk, který si skládá sebe i druhé (schizofrenie), Člověk, který burcuje sebe i druhé (manie), Člověk, který pokouší sebe i druhé (závislost a náruživost), Člověk, který zatěžuje sebe i druhé (neurotické jednání), Člověk, který zabíjí sebe i druhé, Člověk, který svým tělem zraňuje sebe i druhé (organicky podmíněné psychosyndromy), Starý člověk (gerontopsychiatrie), Životní prostor (ekologie poskytování péče a osvobozování se od péče), Cesty psychiatrie (historie psychiatrie), Socioterapeutické techniky, Somatické terapeutické techniky, Psychoterapeutické techniky (systematický přístup k duši) a jmený a věcný rejstřík. Studijní text. Příjemnou regeneraci!

Dörner, Klaus - Plog, Ursula. (překlad MUDr. Jan Lorenc) **Bláznit je lidské**. Praha, Grada 1999. 356 stran. 890,- Kč.

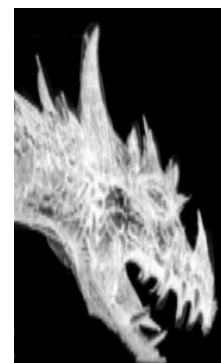
Knihcentrum paní Tomanové se zbožím hodně smíšeným najdete v Horské ulici (z Krakonošova náměstí k autobusovému nádraží) v objektu obchodního domu Magnet.

mezi regály bloudila Ajka

POHÁDKA PRO DRACÍ SNY!

SPIKNUTÍ

Druhý pižďuch si pozval k sobě do kanceláře třetího pižďucha, chvíli s ním jen tak klábosil a pak mu řekl, že by měli společně odstranit prvního pižďucha, protože se příliš povyšuje nad ostatní pižďuchy a nedá se to s ním už dál vydržet. Třetí pižďuch s tím souhlasil a slíbil druhému pižďuchovi, že mu bude při odstraňování prvního pižďucha pomáhat. Pak šel třetí pižďuch domů na oběd a řekl všechno mamince. Maminka mu řekla: *Nebud' hlupák, synáčku, když odstraní prvního pižďucha, nastoupí na jeho místo druhý pižďuch a ten se bude ještě víc povyšovat nad ostatní pižďuchy a bude to s ním ještě horší! Třetí pižďuch musel uznat, že na tom něco je, a tak hned druhý den ráno zašel za prvním pižďuchem do jeho kanceláře, chvíli s ním jen tak klábosil a pak mu řekl, že ho chce druhý pižďuch odstranit a že jestli nechce být odstraněn, musí pomoci jemu, třetímu pižďuchovi, odstranit druhého pižďucha. První pižďuch třetímu pižďuchovi poděkoval a slíbil mu, že mu bude při odstraňování druhého pižďucha pomáhat. Pak šel první pižďuch domů na oběd a řekl všechno mamince. Maminka mu řekla: *Nebud' hlupák, synáčku, když pomůžeš třetímu pižďuchovi odstranit druhého pižďucha, nebudeš sice sám odstraněn, ale třetí pižďuch nastoupí pak na tvé místo a bude se povyšovat nad všechny ostatní pižďuchy a především nad tebe! První pižďuch musel uznat, že na tom něco je, a tak hned druhý den ráno si zavolał druhého pižďucha do své kanceláře, chvíli s ním jen tak klábosil a pak mu řekl, že třetí pižďuch mu prozradil, že ho chce druhý pižďuch odstranit a že mu navrhl, aby naopak spolu odstranili druhého pižďucha, že on se ale na druhého pižďucha nezlobí a že ho neodstraní, když mu druhý pižďuch slíbí, že mu pomůže odstranit třetího pižďucha. Druhý pižďuch něco zamumlal na svou omluvu a pak samozřejmě slíbil prvnímu pižďuchovi, že mu pomůže odstranit třetího pižďucha. Jenomže když pak všechno pověděl mamince, maminka mu řekla: *Nebud' hlupák, synáčku, když teď zůstane první pižďuch na svém místě, bude se ještě víc povyšovat nad všechny pižďuchy a především nad tebe, protože ti nikdy nezapomene, že jsi ho chtěl odstranit. Druhý pižďuch musel uznat, že na tom něco je, a tak hned druhý den ráno si pozval k sobě do kanceláře třetího pižďucha, chvíli s ním jen tak klábosil a pak mu řekl, že mu první pižďuch řekl, že mu třetí pižďuch prozradil, že ho chce druhý pižďuch odstranit a že mu navrhl, aby naopak spolu odstranili druhého pižďucha, že ale on – první pižďuch – se na něho – druhého pižďucha – nezlobí a že ho neodstraní, když mu slíbí, že mu pomůže odstranit třetího pižďucha, že ale on – druhý pižďuch – se na něho – třetího pižďucha – nezlobí a že ho neodstraní, když mu slíbí, že mu pomůže odstranit prvního pižďucha. Jak to bylo dál, to vám, milé děti, už nemůžu říct, protože jsem se o to přestal zajímat.***

název obludy: Hydra

žere: maso

pije: krev

vydrží bez jídla a bez pití: 4 roky

**oblast kde žije: temné jeskyně.
Jeskyně pod vodou**

životaschopnost: když ji člověk ušekne jednu hlavu, vystrčíne z ní jed a narostou dvě další. Když má sedm hlav, švihne na sebe ocasem a rozpadne se. Vyteče z ní jed

útok: hryznutí, jed a ocas

slabina: krk jeden metr od hlavy

„Jak to zase vypadáš?!? Jako sele! Víš přece, co je to sele?“
„Ano tati, dítě prasete.“

Myslíš-li na rok dopředu, pak zasej obilí.
Myslíš-li na desetiletí, pak zasaď strom.
Myslíš-li na století, pak vychovej člověka.
(Orientální moudrost)

VLASTIVĚDNÉ ROZHLEDY

Rodáci a sousedé

Nejvýraznější místní osobností je Uffo Horn. Narodil se 18.5. 1817 v Trutnově. Matka byla Češka, otec se pyšnil polskými a švédskými předky. Snad toto pomíchání krve dalo základ jeho celoživotním snahám o národní mír. Ke konfliktu došlo však už při jeho křtinách. V té době prý módní jméno pro chlapce Uffo prosazoval otec a kmotr. Matce se nelíbilo a katolický děkan jím nechtěl chlapce pokřtít, neboť toto jméno nebylo v církevním kalendáři. Rozzlobený otec se dal tedy slyšet, že dítě ještě rád pokřtí farář protetantský. Trutnovský děkan na ta slova bez prodlení začal

chystat obřad. Ke jménu Uffo chlapec dostal ještě starobiblické Daniel.

Česky se doma u Hornů moc nemluvalo. Uffo se sice prohlašoval za Čecha a česky znal, ale přesto svá díla psal německy. Od raného mládí se aktivně zapojoval do společenského života a do politiky. Studoval v Praze na malostranském gymnáziu (jeho spolužákem byl např. K. J. Erben), pak na pražské univerzitě práva, která dokončil ve Vídni. Jeho literární činnost zahrnuje novinové a časopisecké články, verše, dramata. Vše nese vlasteneckého ducha a ostrý protinacionalistický tón. Z tvorby připomeňme ruralistické novely Selský osel, Pašerák, dramata Král Otakar, Horymír. V době revolučního období 1848 – 49 se zapojil svými novinovými články do revolučního kvasu v Čechách i v Německu. Po porážce revoluce 1848 ustoupil do ústraní. V roce 1856 se oženil a v roce 1860 (po dvou mrtvičných záchvatech) zemřel. Jeho náhrobek můžete najít na místním hřbitově.

Z Trutnova je kousek do Ratibořic,

rodiště Boženy Němcové, co by kamenem dohodil do Malých Svatoňovic, rodiště Karla Čapka, a pár kroků do Hronova, rodiště Aloise Jiráska a Josefa Čapka.

K Trutnovu má jistý vztah i dramatik, básník, esejista a prezident Václav Havel. Pobýval tu na chalupě na Hrádečku (část obce Vlčice). V sedmdesátých letech pracoval jako pomocný dělník v trutnovském pivovaru a rekreovat se sem jezdíval dosud.

V redakční soutěži bezkonkurenčně zvítězil Radim Svoboda a získal knihu.

UFFO HORN UVÁDÍ

Soutěž

“Myslím si, že to byl významný trutnovský novinář a spisovatel (sochař). Povídá se o něm, že to byl trochu cvok. Po jeho svatbě prý dostal mrtvici.”

V. Kubová a G. Šimková, Svitavy

“Děkuji Vám, milá dítka, za Váš první ohlas. Skutečně jsem býval novinářem a spisovatelem, sochařem však nikolivěk. To, že jste mě vypátrala, mě vyvolalo nazpět z temnot. Zavítejte v komnatu, v níž novináři přebývají, tam jsem knihu pro vás zanechal.”

Další soutěžní úkol jsem Vám přichystal. Jakkap se nazývá říčka, jež městem mým rodným protéká a tak překrásně po nocích šumívá? A jakpak se ta hora divukrásná nazývá, která mé město jako štít chrání a Vaši otcové ji obkladem kovovou vlny rádiové rozličné chytající opatřili?

Opovědi své do schránky k tomu uhotovené v předsáli Národního domu vřazovatí račte.

Zítří na milou
shledanou. Váš Uffo Horn

CO DNES A CO ZÍTRA

neděle 18. 6.

7.30 - 8.30
8.30 - 12.30
12.30 - 13.45
14.00 - 16.00

snídaně
semináře pro dospělé (ZUŠ, DDM, Nivy, MěÚ)
oběd
2. blok vystoupení souborů - recitační představení
Celé léto v jediném dni - **ZUŠ Jindřichův Hradec (ND)**
Doupě latinářů aneb Sežrané spisy - **ZUŠ VI. Ambrose, Prostějov (KS)**
Johanes doktor Faust - **Padluke, ZŠ Smržovka (KS)**
diskuse poroty s vedoucími (ND-S)
diskusní kluby pro seminaristy (ZUŠ, MěÚ)
dětský diskusní klub (Nivy)
večeře

16.30 - 18.15

18.15 - 19.30

pondělí 19. 6.

7.30 - 8.30
8.30 - 12.30
9.00 - 11.15
12.00 - 13.45
14.00 - 16.15

snídaně
semináře pro dospělé (ZUŠ, DDM, Nivy, MěÚ)
3. blok vystoupení souborů - **představení pro veřejnost (kino, ND)**
oběd
3. blok vystoupení souborů
Dárečci - **Divadlo Hudradlo Zliv, 4. oddíl (kino)**
Meditace č.1 - **Naruby, ZŠ Luby (kino)**
Skupinka - **SDČ Prasetaun při při DVÚ Jihlava (ND)**
diskuse poroty s vedoucími (ND-S)
diskusní kluby pro seminaristy (ZUŠ, MěÚ)
dětský diskusní klub (Nivy)
večeře
večerní představení (kino/ND)

16.30 - 18.15

18.15 - 19.30
nebude !

